БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 60 (6495)
МАРТЫН 24
ВТОРНИК
1953 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ПРЕДПРИЯТИНУУДТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ МҮРЫСӨӨ БҮРИ ҮРГЭНӨӨР ДЭЛГЭРҮҮЛХЭ

Манай газетын мүнөөдэрэй номерто Бурят-Монголой АССР-эй предприятинуудай бүхы хүдэлмэришэдтэ, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшадта промышленна, транспортна предприятинуудай, барилгын организацинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөнэй хандалга толилогдобо.

Промышленна, транспортна предприятинуудай ба барилгын организацинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөндэ хабаадагшад үнгэрэгшэ жэл соо хэhэн хүдэлмэриингөө дүнгүүдые зүбшэн хэлсэжэ, өөhэдтөө байhан резервнүүдые хаража үзөөд, гүрэнэй түсэбые тоогой ба шанарай талаар үлүүлэн дүүргэхэ бүхы услови предприяти бүхэндэ бии гэжэ тоолоно.

Иимэнүүд условинуудай бии байhые манай республикын түрүү предприятинууд үнгэрэгшэ 1952 ондо ба энэшье жэлэй түрүүшын кварталай туршада өөрынгөө бодото ажалаар гэршэлнэ.

Социалистическэ мүрысөөнэй дэлгэрэлгые партийна болон профсоюзна организацинуудай, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй hайнаар дэмжэhэн тула предприятинуудта үйлэдбэриин техникые хүсэд шудалhан, түрүүлэн ябажа байhан стахановецуудай тоо олон болонхой. Мүнөө республикымнай предприятинуудта бүхы дээрээ 45 мянган хүдэлмэришэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд социалистическэ мүрысөөндэ тон ехэ политическэ эдэбхитэйгээр хабаадажа, габьяата ажалаараа жэшээ харуулан, хуушарhан нормонуудые эбдэжэ, үйлэдбэри дээрэ шэнэ, шэнэ амжалтануудые туйлана.

Социалистическэ мүрысөөе партийна, профсоюзна организацинууд, мүн ажахын хүтэлбэрилэгшэд хаана саг үргэлжэ дэмжэн хүгжөөнэб, тэндэл социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрнэ гэжэ бодото ажабайдал харуулна. Хүдэлмэришэдэй дунда социалистическэ мүрысөөнэй hайнаар эмхидхэгдэhэн дээрэhээ Улан-Удын шэлэй механизированнэ завод, паровозо-вагонно заводой цехүүд, мяха-консервын комбинат, Эрийскэ ба Хандагатайн леспромхозууд болон бусад предприятинууд энэ жэлэй түрүүшын кварталай түсэбые амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Эдэ предприятинуудай партийна, профсоюзна организацинууд болон ажахын хүтэлбэрилэгшэд хүдэлмэришэдэй үйлэдбэриин бүтээсые хододоо шалгана, 5—10 үдэрэй дүнгүүдые согсолон гаргажа бүхы хүдэлмэришэдтэ мэдээсэнэ, тэдээниие түрүүшүүлэй дүй дүршэлтэй танилсуулна, түрүү цехүүдтэ, участогуудта, бригадануудта дамжуулгын Улаан тугые бэрюулдаг байна.

Гэхэ зуура, манай республикын зарим предприятинуудай ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй, партийна болон профсоюзна организацинуудай социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ хэрэгтэ хайхарамжагүйгөөр, ёhо тэдыгээр хандадаг дээрэhээ тэндэ хүдэлмэришэдэй дунда мүрысөө эмхидхэлгэ тон хангалтагүйгөөр табигдаhан байха юм. Улан-Удын хирпиисын заводто (директорынь нүхэр Ильин, парторганизациин секретарь нүхэр Загузин) хүдэлмэришэдынь уялгануудые абаад, цехүүд хоорондоо мүрысөөнэй договор баталаад лэ хүдэлмэреэ хизаарладаг байна. Теэд, тэрэ уялгануудай ба договорнуудай хэр зэргээр дүүргэгдэжэ байhые хэншье шалганагүй. Заводой дирекци, партийна ба профсоюзна организацинууд мүрысөөнэй дүнгүүдые согсолдоггүй, түрүү дүй дүршэлые, рационализаторнуудай үүсхэлые дэмжэдэггүй, хүдэлмэришэдэй суглаа татажа тэдэнэртэй заводойнгоо ажалай ябаса тухай зүбшэн хэлсэдэггүй байна. Тиимэhээ тус заводой жэлhээ жэлдэ түсэбөө дүүргэдэггүй байхань гайхалтай бэшэ бшуу.

Мүн нютагай промышленностиин предприятинуудта социалистическэ мүрысөөн хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнэ. Энээнhээ боложо Бабушкин городой нэгэшье предприятинь нёдондо жэлдэ түсэбөө дүүргээгүй байха юм. Теэд, партиин Бабушкинска горком (секретаринь нүхэр Свиридов) мүнөөшье болотор предприятинуудай хүдэлмэрие hайжаруулха тухай шухала хэмжээнүүдые абанагүй. Мухаршэбэрэй аймагай 5 предприятинуудай оройдоо нэгэниинь түсэбөө дүүргэнэ. Мүн Прибайкальска, Бичурын, Байкало-Кударын аймагуудта иимэрхүү байдал үзэгдэнэ.

Республикынгаа промышленна ба транспортна бүхы hалбаринуудые саашадань улам хүгжөөхын түлөө «предприятинууд үйлэдбэриингөө доторой бүхы резервнүүдые элсүүлхын түлөө социалистическэ мүрысөө саашадаа дэлгэрүүлгын үндэhөөр хүдэлмэриингөө тоогой ба шаранай талые нилээд hайжаруулха, табан hарын түсэбые болзорhоонь урид дүүргэжэ, республикын 30 жэлэй ойе угтаха, 1953 онойнгоо гүрэнэй түсэбые 1953 оной декабриин 21 хүрэтэр предприяти, цех, бригада бүхэнэй дүүргэхэ ябадал туйлаха ёhотой» гэжэ промышленна ба транспортна предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөндэ хабаадагшадай хандалга соо бэшэгдэнэ.

Энэ хандалгые дүүргэхэ хэрэгтэ предприяти бүхэндэ социалистическэ мүрысөө hайнаар эмхидхэхэ гээшэ шухала зорилго мүн. Манай агуухэ вождь ба багша И. В. Сталин «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэhэн гениальна зохёол соогоо **«социалистическэ мүрысөөн яахадаа олониитын шэнжэтэй болоhон байгааб гэхэдэ, техническэ минимумые шудалан ашаглахаhаа гадна, саашаа дабшажа, техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй хэм хэмжээндэ хүрэhэн, инженернүүд болон технигүүдэй хэhые заhажа, бии байhан нормонуудые хуушарhанда тоолон эбдэжэ, шэнэ, бүри мүнөө сагай нормо гэхэ мэтые бэелүүлжэ захалhан бүлэг бүлэг нүхэдүүд хүдэлмэришэдэй дунда бии болоо hэн»** гэжэ бэшэhэн байна. Тиимэhээ, зарим гээгдэнги предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна ба профсоюзна организацинууд социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, бии байhан үйлэдбэриингөө арга боломжонуудые гүйсэд хэрэглэхэ уялгатай.

Туйлаhан амжалтаараа hанаагаа амарангүй, хүдэлмэриингөө үрэ дүнгүүдые зүбөөр сэгнэжэ үзэхэ, бүхы түрүү шэнэ нормые саг соонь дэмжэхэ гэжэ агуухэ Сталин бидэниие хододоо hургадаг байгаа. Иимэhээ, зарим түрүү предприятинууд бии байhан арга боломжонуудаа гүйсэдөөр хэрэглэхэ, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ уялгатай.

Сталинска табадахи табанжэлые болзорhоонь урид дүүргэхын тулада промышленностиин ба транспортын бүхы предприятинуудта бүгэдэ-арадай социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэе!

СССР-эй Верховно Соведэй сессиин шиидхэбэринүүдые Латвиин ажалшад халуунаар дэмжэнэ

РИГА. Ригын олохон предприятинууд дээрэ СССР-эй Верховно Соведэй дүрбэдэхи сессиин материалнуудые уншалганууд болобо.

Ригын вагон бүтээлгын заводой хуушанай хүдэлмэришэдэй нэгэн болохо мастер Янис Готардсон сессиин материалнуудтай танилсаха зуураа, нигэжэ хэлэбэ:

—Үнэхөөрөө арадай правительствын хүтэлбэрилдэг гүрэнэй эрхэтэн байха тон ехэ жаргал гээшэ. Агуухэ Сталинай советскэ хүнүүдтэ зорюулhан ажал-ябуулганууд соо манай социалистическэ Эхэ оронииe бэхижүүлхэ ба тэрэниие хүгжөөн дэлгэрүүлхэ тухай сэсэн мэргэн эхэ эсэгын анхарал оролдолго бидэ хараабди.

Вагон бүтээлгын заводой стахановец Латвийска ССР-эй эрхим формовщик Модрис Лукс хөөрэлдэхэ зуураа, нигэжэ хэлэбэ:

—Манай правительствын дотоодын ба гадаадын политикые бидэ үнэн сэдьхэлhээ hайшаанабди. Энэ хадаа сталинска политика гээшэ. Манай арад Эхэ оронойнгоо түлөө Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын үгэhэн алдарта хэрэгүүдыень дэмжэхын түлөө бии хүсэеэ гаргаха байна.

(ТАСС).

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ АЖАЛШАД ПАРТИ БА ПРАВИТЕЛЬСТВОЯА ТОЙРОН НИГТААР ЖАГСАЖА, АЖАЛАЙ ШЭНЭ АМЖАЛТАНУУДЫЕ ТУЙЛАХЫН ТҮЛӨӨ ТЭМСЭНЭ

Сессиин шиидхэбэринүүдые халуунаар дэмжэбэ

СССР-эй Верховно Соведэй IV сессиин баталан абаhан шэнэ хуулинууд ба тогтоолнуудтай танилсалга модо урадхуулгын Үдын конторын бүхы участогууд ба бригадануудта үнгэрэгдэжэ байна. Агитаторнууд хүдэлмэришэдэй дунда хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Советскэ гүрэниие 30 гаран жэл соо гениальнаар хүтэлбэрилжэ, манай орониие социализмын бүхэдэлхэйн түүхэтэ илалтада хүргэhэн агуухэ Сталинай нүгшэhэнhөө хойшо Коммунистическэ парти ба Советскэ правительствын ябуулжа байгаа гадаадын болон дотоодын сэсэн мэргэн политикые ажалшад тон ехээр hайшаагаад, саашадаа урма зоригтойгоор ажаллаха байhанаа мэдүүлнэ.

Үдын рейдовэ участогай коллективэй хамтын суглаан мартын 17-до боложо, сессиин шиидхэбэринүүд тэндэ hайшаагдаба. Шиидхэбэринүүдэй уншагдажа дүүрэhэнэй hүүлээр рамщик нүхэр Попов үгэ абаад, нигэжэ хэлэбэ:

— Бидэнэр, шпалозаводойхид оронойнгоо гүрэнэй засагай дээдэ органой баталан абаhан шэнэ хуулинууд ба тогтоолнуудые бүхы советскэ арадтаяа хамта үнэн зүрхэнhөө hайшаагаад, энээндэ патриотическа ажалаараа харюусаха гэжэ шиидэбэбди. Би хэрбээ үдэр соо 280 шпала үйлэдбэрилэн гаргаха түсэбэй байгаа hаа, энэ үдэрhөө хойшо хододоо 400-е гаргажа байха уялга абанаб.

Хүдэлмэришэн Александров, мастер Рахимов, бригадир Степанов ба бусад тус тустаа дээшэлүүлэгдэhэн социалистическэ уялгануудые абаhан байна.

Модо урадхуулгын Үдын конторын бүхы коллектив Черемуховска участогай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай уряалые дэмжэн энэ жэлэйнгээ модо урадхуулгын сезондо бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдые апрелиин 20 болотор дүүргэхэбди гэhэн социалистическэ уялга абаа.

Д. Цыренжапов.

Шахтернуудай бүлэ соо

(Галуута-Нуурай рудоуправлениин № 2 шахтын проходчик Гомбосурун Айсуевай хөөрөөн)

Би багаханhаа хойшо шахтёр болохо хүсэлэнтэй байhан туладаа 1948 ондо горнопромышленна hургуулида орожо hуралсаад, тэрэ онойнгоо сентябрь hарада дүүргэжэ гараа hэм. Минии хүдэлмэрилхөөр ерэхэдэ Галуута-Нуурай шахтёрнууд намайе тон халуунаар ба хүндэтэйгөөр уттажа, өөрынгөө бүлэ соо оруулаад, дүй дүршэл hайнтай шахтёр болгохын тулада хүмүүжүүлжэ эхилээ hэн. Мэргэжэл шадабари hайнтай шахтёр болоhондоо илангаяа сугтаа хүдэлмэрилдэг дүй дүршэл ехэтэй үниипэй шахтёр Иван Щадринда ехэ уялгатайб. Тэрэ намайе бүхы юумэндэ hургадаг байгаа. Шахта соо хүдэлмэрилжэ эхилhээр 5 жэл боложо байнаб. Эдэ жэлнүүд соо бурильщигай, крепильщигэй, проходчигой, слесарей мэргэжэлнүүдые шудалааб.

1950 ондо 2 hара соо ажалhаа таhаралтагүйгөөр нүүрhэ өөрөө ашажа байдаг машиные шудалжа, мүн баhа нэгэ мэргэжэлтэй болоhон байнаб. Энэ машина hаяхан бии боложо шахтёрнуудай ажалые ехээр хүнгэдхөө, мүн тэдэнэй хүлhэ салингыеншье нилээд дээшэлүүлжэ байна. Сугтаа хүдэлмэрилдэг Андрей Ивановтайгаа хамта даалгагдаhан машинадаа гамтайгаар хандажа, hара бүриингөө даалгабарие 125 процентhээ доошо бэшэ дүүргэнэбди. Түсэбөө ходо үлүүлэн дүүргээд байхадамнай хүлhэ салимнайшье ехэ байдаг. Иванов бидэ хоёр hара бүхэндэ тус бүридөө 1500 түхэригhөө доошо бэшэ салин абадагбди.

Шахтёрнуудай эрдэм мэргэжэлые дээшэлүүлхэ бүхы арга боломжонууд манай эндэ бии. Мүнөө би 8 класс дүүргээд, hуралсалаа үргэлжэлүүлжэ байнаб.

hаяхан бүхы дэлхэйн ажалшан арадуудай агуухэ вождь ба багша, манай түрэл, хани нүхэр Иосиф Виссарионович Сталин наhанhаа нүгшэжэ, бидэниие айхабтар ехэ уйдхар гашуудалда оруулба. Харин агуухэ вождьмнай наhанhаа нүгшэбэшье, тэрэнэй хэрэгые эрхим шабинарынь, үнэн соратнигуудынь хэлбэришэгүйгөөр үргэлжэлүүлхэ байна. Сугтаа хүдэлмэрилдэг Андрей Иванович бидэ хоёр hаяхан боложо үнгэрhэн СССР-эй Верховно Соведэй IV сессиин баталан абаhан шэнэ хуулинууд ба тогтоолнуудые ехэ hайшаагаабди. Тиигээд хоюулан өөhэдынгөө арга боломжонуудые хаража үзөөд, үйлэдбэриингөө 1953 оной түсэбые ноябриин нэгэндэ дүүргээд, жэлэй дүүрэтэр ехэхэн хэмжээнэй шулуу нүүрhэ Эхэ орондоо үгэхэ гэжэ шиидээбди.

Стахановска ажалай үльгэр жэшээ

Москвада, Улаан талмай дээрэ нүхэр Сталиниие хүдөөлүүлгын үедэ тэрэнэй эрхим шабинар, үнэн соратнигууд Г. М. Маленков, Л. П. Берия, В. М. Молотов гэгшэдэй хэлэhэн үгэнүүдые Улан-Удын судна заhабарилгын заводой коллектив коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлэймнай дайшалхы уряа гэжэ hайнаар ойлгоhон байна.

Заводой хүдэлмэришэд Ленин — Сталинай партида хизааргүй үнэн сэхэ ябахабди, агуухэ вождьноройнгоо захяа заабаринуудые бэелүүлхын түлөө тэмсэхэбди гэжэ тангаригаа үгэhэн байгаа.

—Түрэл Коммунистическэ партиингаа Центральна Комитедые, Советскэ правительствоя тойрон бүри нигтаар жагсахабди, — гэжэ котельнуудые гагнадаг түрүү цехын бригадир нүхэр Зайцев митинг дээрэ мэдүүлээ hэн. Бидэнэр, котельнэ цехынхид үдэр бүхэнэйнгөө даалгабарие 150-hаа 200 процент хүрэтэр дүүргэжэ байхабди гэhэн уялга би бригадынгаа бүхы гэшүүдэй үмэнэhөө абанаб.

Мүн үдэрэйнгөө даабарие 150-hаа 200 процент хүрэтэр дүүргэжэ байхабди гэжэ фрезеровщик Ткачук, хүдэлмэришэд Исаев, Хокряков болон бусад мэдүүлhэн байна. Мүнөө тэдэнэр хэлэhэн үгэдөө хүрэжэ, үдэрэйнгөө даалгабарие hайн шанартайгаар хододоо 180-hаа 200 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Л. Бондаренко.

Колхозно байгуулалтые бэхижүүлхын түлөө

ИВОЛГА. (**Телефоноор абтаба**). Аймагай 350 агитаторнууд Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хандалгые үргэн ниитэ ажалшадта гүнзэгыгөөр тайлбарилан ойлгуулаа.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин агитколлективэй агитаторнууд нүхэд Алексеев (клубые даагша), багша Палаева, колхозник Тогочнев ба бусад даалгагдаhан участогтаа неделн соо хоёр дахин гаража, нүхэр Сталинай революционно ажал-ябуулга ба тэрэнэй сэсэн мэргэн hургаал тухай ойлгосотой тодоор хөөрэжэ үгэнэ. Нүхэр Сталинай ажал-ябуулгада зорюулагдаhан ханын газетэ, «дайшалхы хуудаhанууд» гаргагдана.

Агитаторнуудай дүлэтэ үгэнүүдые сэдьхэлдээ бүхөөр хадуун ябажа, И. В. Сталинай захяануудые бодотоор бэелүүлхын түлөө эндэхи колхозниигууд стахановскаар ажаллажа байна.

—Манай колхоз вождиин хүндэтэ нэрээр нэрлэгдэнхэй, — тэжэ эндэхи артелиин түрүүлэгшэ нүхэр Халзанов хэлээ.—Манай зол жаргалта колхозно ажабайдал энэ нэрэтэй холбоотой. Ниитын малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые Сталинска Конституциин үдэр болотор дүүргэхэ уялга абаад, мүн колхозой гэшүүд социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлбэ.

—Манай колхоз адуугаар гүрэнэй түсэбые жэл бүри дүүргэдэг байна. Мүнөө жэлдэ адуу үсхэбэрилхэ түсэбөө 101 процент дүүргэв. Би өөрөө 25 гүүнhэе 20 толгой унага абажа, ондо оруулааб. 1953 ондо 25 гүүнhээ 22 унага абаха уялга абааб, — гэжэ колхозой адуушан нүхэр Эрдынеев хөөрэнэ.

Мүн тэрэшэлэн «Коммунизм» ба «Улаан Оронго» колхозуудта агитационно-ниитын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана. Эндэхи колхозниигуудай ажалай ба политическэ дэбжэлтэ улам ургана.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

И. В. Сталинай зохёолнууд СССР-эй арадуудай хэлэнүүд дээрэ хэблэгдэнэ

АЛМА-АТА. (ТАСС). «Ленин тухай» гэhэн И. В. Сталинай зохёолые Казахска гүрэнэй издательство уйгурска хэлэн дээрэ тусхай брошюра болгон олон тиражтайгаар хэблэн гаргаба.

БАКУ. (ТАСС). «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ И. В. Сталинай зохёолые Азербайджанска гүрэнэй издательство азербайджанска хэлэн дээрэ хоёрдохёо хэблэн гаргаба. Тэрэнь 100 мянган экземпляр тиражтай.

СЫКТЫВКАР. (ТАСС). «СССР дотор аграрна политикын асуудалнууд тушаа» гэhэн И. В. Сталинай зохёолые Коми АССР-эй гүрэнэй издательство Коми хэлэн дээрэ хэблэн гаргаа.

Агуухэ Сталин тухай арадай дуунууд

ТБИЛИСИ. (ТАСС). Бүхы дэлхэйн ажалшадай гениальна вождь ба багша агуухэ Сталинай hаруул hайхан образ Грузиин үльгэршэдэй зохёолнууд соо харуулагдана.

Грузиин Ахметскэ районой Земо Ходашени тосхоной үнинэй үльгэршэн С. Чангашвили нүхэр Сталинай наhанhаа нүгшэжэ хүндэ хохидол болоhон тухай угаа ехэ дуу зохёогоо. Советскэ арадай золтой жаргалтай ажабайдалые зохёогшо, манай ороной ажалшадта коммунизмын гэрэлтэмэ hайхан хяра орой руу зам заажа үгэгшэ инаг вождь тухайгаа тэрэ сэдьхэл хүдэлгэмэ үгэнүүдээр дуулана.

Цителцкаройско районой Озаани тосхоной үльгэршэ колхозник М. Курхулашвили агуухэ Сталин тухай мартагдашагүй дуу зохёоhон байна.

Сигнахска районой үльгэршэ Г. Кананели, Телавска районой үльгэршэ А. Майсурадзе, Зестафонска районой үльгэршэ К. Гэгоберидзе болон бусадай дуунууд нүхэр Сталинда, Коммунистическэ партида ба Советскэ правительствода хизаарлашагүй үнэн сэхэ дуратай байhанай мэдэрэлээр нэбтэрэнхэй.

Нүхэр Сталинай үхэлгүй мүнхэ нэрэтэй арад зон хадаа өөhэдынгөө эгээл hайн hанал бодолые, золтой жаргалтай ажабайдалайнгаа баяр баясхалангые холбоно. Арадай үльгэршэд хадаа өөhэдынгөө дуунууд соо советскэ арадай гүнзэгы уйдхар гашуудал мэдүүлхэhээ гадна, нүхэр Сталинай зааhан замаар коммунизм тээшэ тэдэнэй шууд дабшан ябахаар хүсэд шиидэнги байhаниинь харуулна.

И. В. Сталинай дурасхаалда революциин Латвийска музейн залнууд соо

РИГА. (ТАСС). Латвийска ССР-эй революциин музейдэ Ригын хэдэн мянган хүн зон орожо нүхэр И. В. Сталинда зорюулагдан тэрэнэй залнууд соо нээгдэhэн экспозицинуудые хараба.

Экспонадуудай дунда Латви тухай И. В. Сталинай бэшэhэн статьянуудые толилhон газетэнүүдэй номернуудай репродукцинууд бии. «Национальностьнуудай ажабайдал» гэжэ газетэдэ 1918 оной декабриин 22-то толилогдоhон «Хэрэгүүд бүтээгдэжэ байна» гэhэн И. В. Сталинай статья советскэ засаг тогтоохын түлөө латвийска революционно пролетариадай тэмсэлдэ ехэ үүргэ дүүргэhэн юм.

Музейдэ табигдаhан мраморна доска дээрэ энэ статьяhаа нимэ цитата абажа бэшэгдэнхэй: «Латвидахи революци шууд түргэнөөр ба hуларшагүйгөөр ургажа байна. Латвиин алдарта улаан сэрэгшэд Ригые илалтатайгаар бүhэлжэ байна».

«ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курс» Латвида нюусаар абаашагдахадань, рижскэ подпольщигууд тус номые фотооткрытка дээрэ хэблэн олон болгоhон юм. Энэ фото хэблэлэй бодото нэгэ комплектнь музейдэ бии.

Арадай мастернуудай гайхамшагта зохёолнуудые ригынхидтэ бэлэг болгон Хитадай буд нэхэгшэдэй эльгээhэн, дээрэнь И. В. Сталинай дүрсэтэй торгон панно, туркменскэ арадай Латвийска ССР-тэ бэлэг болгон үгэhэн нүхэр И. В. Сталинай портредтэй тон ехэ ковер, литовско урашуулай модон дээрэ hиилэhэн Иосиф Виссарионович Сталинай портредые музейдэ орогшод бултадаа hонирхон харана.

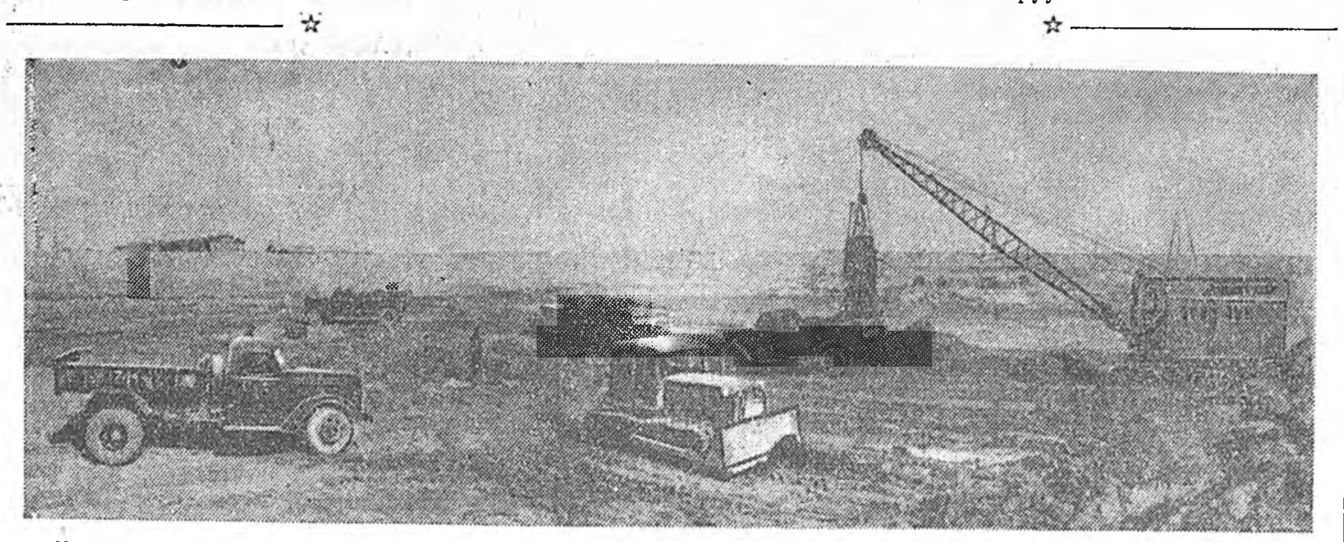

Казахска ССР. Табадахи табанжэлдэ колхозуудай полинуудые уhалха талаар ехэ хүдэлмэри Сыр-Дарья мүрэнэй бассейндэ хэгдэхэ байна. Кзыл-Орда городой дүтэ шадар плотина барижа эхилбэ. Ороной олон городуудhаа ерэhэн тон шэнэ техникэ барилга дээрэ хэрэглэгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Кзыл-Орда городой дүтэ шадар Сыр-Дарья мүрэн дээрэхи плотинын барилга.

ТАСС-эй фотохронико.

Бурят-Монголой АССР-эй предприятинуудай бүхы эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэдтэ, инженернүүд, техникүүд ба албахаагшадта

промышленна, транспортна предприятинуудай, барилгын организацинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөнэй

ХАНДАЛГА

Нүхэдүүд!

Ленинэй мүнхэ хэрэгые үргэлжэлүүлэгшэ агууехэ хүн, арадуудай сэсэн мэргэн вожль ба багша Иосиф Виссарионович Сталин наһанһаа нүгшэжэ, тэхэрюулэгдэшэгүй ехэ хохидол тохёолдоһые манай эроной ажалшад шаналжа байна. Энэ гашуудалтай үдэрнүүдтэ советскэ хүнүүд өөрыгөө түрэл Коммунистическэ партиие, Советскэ правительствые тойрожо бүри нигтаар эмхидэн жагсаа.

Нүхэр **Сталинай** хүтэлбэреэр Коммунистическэ парти манай оронииие социализмын бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтада хүргөө. Советскэ арад партиин ба нүхэр Сталинай ударидалгаар Эхэ оронойнгоо нэрэ түрэ, сүлөө ба бэеэ даанхай байдалые аршалан хамгаалжа, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда агууехэ илалта туйлаад, хүн түрэлтэниие фашистска богоолшолгын аюулһаа абараа.

Ленин—Сталинай парти дайнай хойто тээхи үе соо оронойнгоо арадай ажахые һэргээн бодхоохын ба саашадань хүгжөөхын түлөө тэмсэлдэ советскэ арадые зоригжуулан эмхидхэһэч байна. Сталинска **дүрбэдэхи (дайнай хойто тээхи)** табанжэлэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдээ. Үнгэрэгшэ 1952 ондо СССР-эй арадай ажахы урагшаа дабшажа, ехэ шэнэ алхам хэһэн байна. 1952 он дотор СССР-эй бүхы промышленностиин валовой продукциинь 1951 онойхиһоо 11 процентээр дээшэлээ, ороoһото культурануудай валовой ургасань 8 миллиард пүүд болоо, коммунизмын агууехэ барилганууд дээрэ зохёон байгуулхы хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдажа байна.

1952 ондо манай республикын түрүү предприятинуудниье зарим тэды һайн үрэ дүнгүүдые туйлаа. 130 предприятинууд, тэдэнэй тоодо Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно завод, Улан-Удын шэлэй механизированнэ завод, мяха-консервын комбинат, Эрийскэ леспромхоз, Улан-Удын модоной завод, судна заһабарилгын завод ба бусад 1952 онойнгоо гүрэнэй түсэбые дүүргэһэн, үлүүлэн дүүргэһэн, промышленна шухала түхэлэй продукци түсэбһөө үлүүлэн нилээд ехээр үгэһэн байха юм. Эдэ амжалтануудынь социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар, манай стахановецууд, инженернүүд, техникүүд болон мастернуудай творческо эдэбхи үүсхэлые бадаруулһанай ашаар туйлагдаа. Хэдэ мянган стахановецууд, ударнигууд ажалай шэнэ прогрессивнэ методуудые амжалтатайгаар шудална, нилээд олон эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд нормоёо хододоо, һараһаа һарада үлүүлэн дүүргэнэ.

Гэхэ зуура, эдэ үрэ дүнгүүд бидэниие ханаажа шадахагүй байна. Урагшаа хэлбэршэгүйгөөр дабшахын тулада туйлаһан үрэ дүнгүүдээ зүбөөр сэгнэхэ, хүдэлмэридэхи дутуунуудаа эрид шууд элирүүлхэ хэрэгтэй гэжэ агууехэ Сталин советскэ хүнүүдтэ заадаг байгаа. 1952 он дотор республикын промышленностиин ба транспортын предприятинууд гүрэнэйнгөө үмэнэ ехэ уритэй үлөө гэбэл, валовой продукци бүтээн гаргаха жэлэй түсэб бүхы дээрээ оройдоо 95,7 процент дүүргэгдэжэ, хэдэн арбаад миллион түхэригэй продукци оронодоо дутуу үгтэһэн байна. Предприятинуудай нилээд ехэ хубинь гүрэнэйнгөө түсэб дүүргэжэ шадаагүй, тиихэдэ олохон предприятинууд түсэбүүдээ номенклатурын ба ассортиментын талаарнь дүүргээгүй, хүдэлмэридөө голодһо гаргаһан байха юм.

Хэдэ хэдэн предприятинуудта үйлэдбэриинь хүсэнүүд муугаар ашаглагдана, шэнэ техникэ, түрүү технологи ба хүшэр хүдэлмэреэ механизацилга һула муугаар нэбтэрүүлэгдэнэ. Үйлэдбэридэхи культурын хэмжээн үшөөл бага байһаар, түрүү үүсхэлнүүд удаанаар дэлгэрүүлэгдэнэ.

Нүхэдүүд, Бурят-Монголой эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд! Коммунистическэ партиин түүхэтэ XIX съезд, «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай гайхамшаг сэсэн зохёол, съездын түгэсхэлэй заседани дээрэ хэлэһэн үгэнь коммунистическэ байгуулалтын дайшалхы программаар советскэ хүнүүдые зэбсэглээ, социализмһаа коммунизмда орохо замые бидэнэй урда пээжэ үгөө. 1951—1955 онуудта СССР-ые хүгжөөхэ табадахи табанжэлэй түсэб тушаа партиин XIX съездын директивэнүүд дотор промышленностиин болон транспортын хүдэлмэрилэгшэдэй үмэнэ ехэ ба харюусалгатай зорилгонууд табигдаһан байна.

Промышленна үйлэдбэрилгын хэмжээн табанжэл соо 70 процент ургаха, тиихэдээ промышленна бүхы валовой продукциин ургалтын дунда жэшээнэй темпнь жэл бүри, тухайлхада, 12 процент байха болоно. Продукциин шанарые улам ехээр дээшэлүүлхэ, ассортиментыень үргэдхэхэ ба һайжаруулха, тэрэшэлэн шухаг зүйлэй ба сортын продукци үйлэдбэрилгэсэ арадай ажахын эрилтэнүүдтэй зохилдуулан ехэ болгохо гэжэ промышленностиин бүхы һалбаринуудаар харааалагдана.

Сталинска табадахи табанжэлэй асари ехэ зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ хүсэ шадалаа эршэдхэн табигты гэжэ бидэниие, республикын промышленностиин болон транспортын бүхы хүдэлмэрилэгшэдые, партиин XIX съездын шиидхэбэринүүд уялгална.

И. В. Сталинай наһанһаа нүгшэһэнтэй дашарамдуулан Хандалга гаргажа, Коммунистическэ партиин Центральна Комитет ба Советскэ правительство бэлбол манай орон дотор коммунизм байгуулха агууехэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа, творческо эршэ зоригоо элсүүлэн табихыень Советскэ Союзай ажалшадые уряалһан байна. Энэ уряада харюу болгожо, Ленинэй, Сталинай захяануудые үнэн сэхээр даган ябаха, Советскэ гүрэнэйнгөө хүсэ шадалые шэн зоригто ажалаараа бэхижүүлхэ гэжэ тангариг үгэнэбди. Республикын промышленностиин ба транспортын предприятинууд үйлэдбэринигөө доторой бүхы резервнүүдые элсүүлхын түлөө социалистическэ мүрысөө саашадаа дэлгэрүүлгын үндэһөөр хүдэлмэриингөө тоогой ба шанарай талые нилээд һайжаруулха, табан һарынгаа түсэбые болзорһоонь урид дүүргэжэ республикын 30 жэлэй ойе угтаха, 1953 онойнгоо гүрэнэй түсэбые 1953 оной декабриин 21 хүрэтэр предприяти, цех, бригада бүхэнэй дүүргэхэ ябадал туйлаха ёһотой.

Жэлэйнгээ үйлэдбэриин нормые Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 36 жэлэй ой болотор хүдэлмэришэн бүхэнэй дүүргэхын түлөө мүрысөө манай предприятинуудта үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала.

Гүрэнэйнгөө түсэбые предприяти бүхэнэй дүүргэлгэ туйлаха гээшэ манай нэрэ хүндын хэрэг мүн. Ой модоной, нүүрһэнэй, горнорудна ба загаһанай промышленностиин гээгдэлые усадхахын тула шухала бүхы хэмжээ абахабди, транспортын предприятинуудай, тэрэшэлэн олзоборилгын кооперациин предприятинуудай хүдэлмэриие эрид һайжаруулхабди.

Үйлэдбэриин бүхы һалбаринуудта гүрэнэй журам сахилга эрид шууд бэхижүүлхэбди, ажалдаа ханамжагүйгөөр хандадаг, зөөри гамгүйгөөр гаргашалдаг ябадалда эрид шууд эсэс табихабди, ажахын тоосоо бэхижүүлхэ, бүтээн гаргагдадаг продукциин шанарые һайжаруулха ба өөрынь үные химдаруулха ябадал хангахабди.

Үйлэдбэриин талмайнуудые хүсэд бүрин хэрэглэхэ, илангаяа ой модоной ба нүүрһэнэй промышленностиин предприятинуудта, тэрэшэлэн машина бүтээдэг газарнуудта ба шэнэ барилганууд дээрэ ашаглагдажа байһан түхеэрэлгын, механизмуудай бүтээсые дээшэлүүлхэ ябадал туйлахабди.

Үйлэдбэридөө шэнэ техникэ, түрүү технологи ба хүндэ хүдэлмэри механизацилга үргэнөөр нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэбди. Ажалай эмхидхэл һайжаруулха, үйлэдбэриингөө нормые хүдэлмэришэн бүхэнэй дүүргэлгэ, үлүүлэн дүүргэлгэ туйлахабди.

Техническэ бадаралтын хэрэгтэ өөрынгөө творческо ухаан бодолоор туһалхыень хүдэлмэришэн, инженер, техник ба албахаагша бүхэниие уряалнабди, мүн үйлэдбэриин новаторнуудые бүхы хэмжээгээр дэмжэхыень хүдэлмэришэдэй, инженернүүдэй, техникүүдэй, илангаяа залуу мэргэжэлтэдэй улам ургаха, үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлмэрилхэдэнь шухала бүхы услови хангахыень предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдые уряалнабди.

Промышленностиин, барилгын организацинуудай ба транспортын хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөндэ хабаадагшад — бидэнэр үнгэрэгшэ жэл соо хэһэн хүдэлмэриингөө дүнгүүдые зүбшэн хэлсэжэ, өөһэдтөө байһан резервнүүдые тоолон бодожо үзөөд байхадаа, гүрэнэй түсэбые тоогой, шанарай талаарнь сүм үлүүлэн дүүргэхэ бүхы услови манда бии гэжэ тоолонобди.

Республикынгаа ойе эрхимээр угтахын түлөө, жэлэйнгээ түсэбүүдые болзорһоо урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө амжалтатайгаар дэлгэрүүлэн, республикын промышленностиин, барилгын организацинуудай, транспортын ба хэлхеэ холбооной предприятинууд иимэ уялгануудые абаа гэбэл:

УЛАН-УДЫН ПАРОВОЗО-ВАГОННО ЗАВОДОЙ ТАЛААР

1. Валовой ба товарна продукци бүтээхэ жэлэйнгээ түсэбые декабриин 21 болотор дүүргэхэ, мүн түсэбһөө гадуур 3 миллион 600 мянган түхэригэй промышленна продукци бүтээн гаргалга хангаха.

2. Бурят-Монголой АССР-эй тогтоогдоһоор 30 жэлэй ойе тэмдэглэхын тулада 2 паровоз, пассажирска 2 вагон, 12 паровозно, 45 вагонно ба 8 тендернэ пар колесонуудые нэмэжэ бүтээхэ, линиин хэрэглэлдэ 40 тонно бронзово зүйлнүүдые, 150 тонно дабтамал түмэр, 200 тонно шэрэм ба 150 тонно булад шудхаха ба дабтаха, жаротрубна 7 котёл бүтээхэ.

3. Рационализацинуудай болон ухаалан зохёогшодой творческо үүсхэлые бүхы хэмжээгээр хүгжөөжэ, жэлэй турша соо 700-һаа үсөөн бэшэ рационализаторска дурадхал оруулха ба тэдэниие үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлжэ 2,5 миллион түхэригһөө доошо бэшэ условно алмалта хэхэ.

4. Түүхэй материалнууд, түлишэ ба энерги арбилхын түлөө социалистическэ мүрысөө саашадаа дэлгэрүүлжэ, 2 миллион 800 мянган түхэригэй хэмжээтэй алмалта хэхэ. Арбилагдаһан металлаар 6 паровоз заһабарилгаһаа гаргаха.

5. Ажахын тоосооной үндэһөөр арбилалта хэхэ шанга журам сахижа, продукциин өөрын үные 1952 онойхиһоо 7 процентээр химдаруулха; оборотно мүнгэ зөөриин эрьесые түсэбэйхиһөөнь 5 хоногоор түргэдхэхэ.

6. Гэр байра бариха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхэ, 1953 оной ноябриин 7 хүрэтэр 1500 квадратна метр талмайтай байра ашаглалгада оруулха.

ГАЛУУТА-НУУРАЙ РУДОУПРАВЛЕНИИН ТАЛААР

Нүүрһэ малтан абаха жэлэйнгээ түсэбые 1953 оной декабриин 18 хүрэтэр дүүргэхэ, жэлэй эсэс хүрэтэр түсэбһөө гадуур 17,3 мянган тонно нүүрһэ нэмэжэ үгэхэ. Ажалай бүтээсые 3 процент дээшэлүүлхэ. Гэр байра бариха түсэбөө болзорһоо урид үлүүлэн дүүргэжэ, 1953 оной декабриин 5 болотор 2200 квадратна метр талмайтай байра ашаглалгада оруулха.

«БУРМОНГОЛЛЕС» ТРЕСТЫН ПРЕДПРИЯТИНУУДАЙ ТАЛААР

1953 ондо модо бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэбые декабриин 21 хүрэтэр дүүргэхэ, 90 мянган кубометр модо нэмэжэ үгэхэ. Модо бэлэдхэхэ 1953 оной табан һарын түсэбые республикын ойн үдэр хүрэтэр 101 процент дүүргэхэ.

Нэгэ хүдэлмэришэнэй валовой продукци үйлэдбэрилгые түсэбһөөнь 4 процентээр ехэ болгохо. Бэлэдхэгдэһэн модоной өөрын үные 5 процентээр химдаруулха. Бии байһан механизмын түсэбтэ үйлэдбэрилгые 5 процентээр ехэ болгохо. Гэр байра бариха түсэбөө болзорһоо урид дүүргэжэ, 1953 оной ноябриин 7 хүрэтэр 10.700 квадратна метр талмайтай байра ашаглалгада оруулха.

СУДНА ЗАҺАБАРИЛГЫН ЗАВОДОЙ ТАЛААР

Валовой ба товарна продукци бүтээхэ жэлэйнгээ түсэбые декабриин 21 болотор дүүргэхэ, түсэбһөө гадуур 300 мянган түхэригэй промышленна продукци үйлэдбэрилгэ хангаха.

Үйлэдбэриингөө эмхидхэлые һайжаруулжа, хүдэлмэришэдэй шадабари мэргэжэлые дээшэлүүлжэ, бүхы заводтохи ажалай бүтээсын ургалтые түсэбһөө 1,5 процентээр дээшэлүүлхэ.

Үйлэдбэриин технологическа процессые һайжаруулжа, бүтээн гаргагдадаг продукциин түсэбтэ үные 3 процентээр химдаруулха.

«БАЙКАЛОГОСРЫБТРЕСТЫН» ПРЕДПРИЯТИНУУДАЙ ТАЛААР

1953 ондо загаһа бариха гүрэнэй түсэб Сталинска Конституциин үдэр — декабриин 5 хүрэтэр дүүргэхэ, жэлэй эсэс хүрэтэр түсэбһөө гадуур 23.100 пүүд загаһа үгэхэ.

Бурят-Монголой республикын 30 жэлэй ойн үдэр хүрэтэр — загаһа бариха табан һарынгаа түсэбые дүүргэхэ, түсэбһөө гадуур 6 мянган пүүд загаһа бариха ба 80 мянган условно банка консервэ хэхэ.

Хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсые түсэбһөө гадуур 5 процент дээшэлүүлхэ.

Товарна продукциин өөрын үные түсэбһөө гадуур 1 процент химдаруулха. Бүтээн гаргаһан продукциингаа өөрын үные химдаруулжа, ассортимент ба сортыень һайжаруулжа, түсэбһөө гадуур 900 мянган түхэригэй нөөсэлгэ хэхэ.

УЛАН-УДЫН МЯХА-КОНСЕРВЫН КОМБИНАДАЙ ТАЛААР

Валовой продукци үйлэдбэрилхэ 1953 онойнгоо гүрэнэй түсэбые 1953 оной декабриин 21 хүрэтэр дүүргэхэ. Ажалай бүтээсые 1952 онойхиһоо 15,4 процентээр дээшэлүүлхэ. Продукциин өөрын үные 1952 онойхиһоо 2,5 процентээр химдаруулха. Гэр байра бариха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэжэ, 1953 оной декабриин 21 хүрэтэр 1500 квадратна метр талмайтай байра, тэрээнһээ 400 квадратна метрыень республикын ойн үдэр — 1953 оной майн 30 хүрэтэр ашаглалгада оруулха.

УЛАН-УДЫН СЭМБЫН ФАБРИКЫН ТАЛААР

Валовой ба товарна продукци үйлэдбэрилхэ жэлэйнгээ түсэбые декабриин 21 хүрэтэр 105 процент дүүргэхэ, түсэбһөө гадуур 1360 мянган түхэригэй бэлэн товар ассортиментээрнь бүтээн гаргаха ябадал хангаха.

Продукци бүтээн гаргаха табан һарынгаа түсэбые Бурят-Монголой республикын 30 жэлэй ойн үдэр хүрэтэр 106 процент дүүргэхэ.

Үйлэдбэриин эмхидхэл һайжаруулжа, хүдэлмэришэдэй шадабари мэргэжэл дээшэлүүлжэ, бүхы фабрикадахи ажалай бүтээсые түсэбһөө гадуур 5 процент дээшэлүүлхэ ябадал хангаха.

Бэлэн товарай өөрын үные 1952 онойхиһоо 1,5 процентээр химдаруулха. Түүхэй эд, полуфабрикадуудые арбилжа, 20 мянган метр бэлэн товар бүтээн гаргаха.

Гэр байра бариха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэжэ, 1953 оной ноябриин 7 болотор 1270 квадратна метр талмайтай байра, тэрээнэй 950 квадратна метрыень 1953 оной майн 30 хүрэтэр ашаглалгада оруулха.

ЗҮҮН-СИБИРИИН ТҮМЭР ЗАМАЙ 4-дэхи ОТДЕЛЕНИИН ПРЕДПРИЯТИНУУДАЙ ТАЛААР

Ашаа тээхэ жэлэйнгээ түсэбые декабриин 21 болотор дүүргэхэ, жэлэй эсэс хүрэтэр түсэбһөө гадуур 4 мянган вагондо ашаа тээхэ. Ашаа буулгаха жэлэйнгээ түсэбые 108 процент дүүргэхэ.

Поезднуудай ябалгын графигые дүүргэһэнэй, составуудые түргэнөөр түхеэрхэ ба бүрилдүүлхэ түрүү методуудые нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлһэнэй үндэһөөр, вагоной эрьесые тогтоогдомол нормоһоонь 3 часаар түргэдхэхэ. Вагонуудые заһабарилха жэлэйнгээ программые 1953 оной декабриин 21 хүрэтэр дүүргэхэ. Ажалай бүтээсээр даабаряа 5 процент үлүүлэн дүүргэхэ ба ашаа зөөлгын өөрын үные 3 процент химдаруулха.

Бурят-Монголой АССР-эй 30 жэлэй ойе тэмдэглэхын тулада, ашаа тээхэ 5 һарынгаа түсэбые 101 процент, буулгаха түсэбые 105 процент дүүргэхэ ба 500 квадратна метр талмайтай байра ашаглалгада оруулха.

Гэр байра бариха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэжэ, 1953 оной ноябриин 7 болотор 2 мянган квадратна метр талмайтай байра ашаглалгада оруулха.

ХЭЛХЕЭ ХОЛБООНОЙ МИНИСТЕРСТВЫН БУРЯТ-МОНГОЛОЙ УПРАВЛЕНИИН ПРЕДПРИЯТИНУУДАЙ ТАЛААР

1953 он соо доход оруулха гүрэнэй түсэбые, хэблэл андалдан абалсалгын, захюулгын ба розницын мүнгэнэй эрьесын түсэбые Сталинска Конституциин үдэр—декабриин 5 хүрэтэр дүүргэхэ.

Колхозуудта радиоточконуудые олошоруулха жэлэйнгээ түсэбые 110 процент дүүргэхэ.

ГТС-эй абонентнүүдые олошоруулха жэлэйнгээ түсэбые 1953 оной ноябриин 7 хүрэтэр дүүргэхэ.

БУРМОНГОЛСТРОЙН ТАЛААР

Барилгын-монтажна хүдэлмэри хэхэ жэлэйнгээ түсэбые 1953 оной декабриин 21 болотор дүүргэхэ, 11029 квадратна метр талмайтай байрын ба үйлэдбэриин гэрнүүдые ашаглалгада оруулха.

Ажалайнгаа бүтээсые түсэбһөө гадуур 10 процент дээшэлүүлхэ.

Барилгын хүдэлмэриин өөрын үные түсэбэйхиһөөнь 3 процентээр химдаруулха. 1400 квадратна метр талмайтай гэрнүүдые, үйлэдбэриин 860 квадратна метр талмайтай байрануудые Бурят-Монголой АССР-эй 30 жэлэй ой хүрэтэр ашаглалгада оруулха.

НЮТАГАЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИН МИНИСТЕРСТВЫН ТАЛААР

Валовой ба товарна продукци үйлэдбэрилхэ жэлэйнгээ түсэбые декабриин 21 — **И. В. Сталинай** түрэһэн үдэр хүрэтэр дүүргэхэ.

Бүтээн гаргадаг продукциингаа шанарые һайжаруулха, нэгэдэхи сортынь удельнэ хэмжээе 85 процент хүрэтэр дээшэлүүлхэ.

ОЛЗОБОРИЛГЫН КООПЕРАЦИИН ПРЕДПРИЯТИНУУДАЙ ТАЛААР

Доторой ресурснуудаа элсүүлжэ, нютагай түүхэй эдүүдые эгээн ехээр ашаглажа, гүрэнэйнгөө түсэбые валовой продукци бүтээн гаргалгаар, мүн тогтоогдомол ассортиментын талаарнь 1953 оной декабриин 21 хүрэтэр дүүргэхэ ба жэлэй эсэс хүрэтэр түсэбһөө гадуур 1200 мянган түхэригэй продукци үгэхэ.

УЛАН-УДЫН ШЭЛЭЙ МЕХАНИЗИРОВАННЭ ЗАВОДОЙ ТАЛААР

Гүрэнэйнгөө түсэбые декабриин 21 хүрэтэр дүүргэхэ. түсэбһөө гадуур 1 миллион түхэригэй валовой продукци бүтээн гаргаха.

Ажалайнгаа бүтээсые түсэбһөө 2 процент дээшэлүүлхэ.

Продукциин өөрын үные түсэбһөө 3 процентээр химдаруулха, тэрэнэй үндэһөөр гүрэндөө 1 миллион түхэригэй ашаг олзо оруулха. Гэр байра бариха түсэбөө үлүүлэн дүүргэхэ, 1953 оной декабриин 21 хүрэтэр 1000 квадратна метр талмайтай байра ашаглалгада оруулха.

* * *

Республиканска зүблөөндэ хабаадагшад — бидэнэр предприятинуудай коллективүүдэй абаһан социалистическэ уялгануудые һайшаагаад, 1953 онойнгоо гүрэнэй түсэбые болзорһоо урид дүүргэхэ тухай социалистическэ уялгануудаа заабол дүүргэхыень республикын промышленностиин ба транспортын предприятинуудай бүхы эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэдые, инженернүүд, техникүүд болон албахаагшадые уряалнабди.

Коммунизмын түлөө тэмсэлдэхэ хүсэлэнгэнүүдээ арбидхахабди, өөһэдынгөө дундахи һэрэмжэ, нэгэдэл ба нигта эмхидэлые шангадхахабди, манай Советскэ Эсэгэ ороной хүсэ шадалые, өөрыгөө хамгаалха шадабариие бэхижүүлхэ нииитын хэрэгтэ өөһэдынгөө оруулалтые саг үргэлжэ арбидхахабди.

Шэнэ коммунистическэ общество зохёон байгуулагша—советскэ арад мандаха болтогой!

Манай бүхы илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ — Советскэ Союзай алдарта Коммунистическэ парти мандаха болтогой!

Ленин—Сталинай хэрэгэй шэнэ илалта тээшэ бидэниие хүтэлэгшэ, Коммунистическэ партиин Центральна Комитет, түрэл Советскэ правительство мандаха болтогой!

Баруун-Тарбагатайн леспромхоздо хүдэлмэрилдэг электрохюроогэй моторист Н. Н. Носенко эрхим ажалаараа униинэй суурхадаг болонхой. Мүнөө энэ моторист модо тайралга дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, үдэрэйнгөө даалгабариие хододоо 200 гаран процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Носенко хүдэлмэрилжэ байна.

Д. Щапинай фото.

Курбын модошодой амжалта

Хасууртайн модо бэлэдхэлэй пунктын коллектив модо бэлэдхэлэй 1952—1953 оной намар-үбэлэй сезоной үедэ модо бэлэдхэхэ түсэбөө уридшалан дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 2 мянган кубометр модо бэлэдхэжэ ябуулхабди гэһэн социалистическэ уялга абаһан байгаа. Модошод хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, мартын 15-най байдалаар тэдэнэр сезонно түсэбөө 89 процент дүүргэ[illegible]

Мүнөө эндэхи модошод агууехэ вождиингоо һаруул һайхан дурасхаалда, нүхэр Сталиниие хүндэлүүлгэн дээрэ тэрэнэй эрхим шабинар, үнэн соратникууд Г. М. Маленков, Л. П. Берия, В. М. Молотов гэгшэдэй бүхы арадтаа хандажа хэлэһэн үгэнүүдэй харюуда бүри эршэтэйгээр ажаллаха гэжэ шиидэбэ. Тэ коллектив өөрынгөө арга боломжонуудые, хүсэ шадалые, эршэ зоригые һайса хаража үзөөд, сезон дүүрэтэр Эхэ орондоо түсэбһөө гадуур 7 мянган кубометрһээ доошо бэшэ эрхим шанартай барилгын модо үгэхэбди гэһэн дээшэлүүлэгдэһэн социалистическэ шэнэ уялга абаа. Мүнөө эндэ социалистическэ мүрысөөнэй хүсэн үдэр ерэхэ бүри эршэдэжэ байна. Модо бэлэдхэл дээрэ хүдэлмэрилхөөр ерэһэн Хоринии аймагай «Победа» колхозой гэшүүд Таисия Паршукова, Екатерина Хорушунова, Матрена ба Екатерина Казазаевануул үдэрэйнгөө нормые хододоо 130—150 процент дүүргэнэ. Тракторист нүхэр Шевкунов халаан соогоо 36 кубометр модо таллуулхын орондо хододоо 55—60 кубометр таллуулна. Мүн модо морёор шэрэжэ таллуулдаг Исаак Иванов, Иосиф Мартынов, Илья Васильев гэгшэд халаанайнгаа даалгабариие хододоо 160—17[illegible] процент, машинаар модо зөөдэг шофернууд Николай Бальчуков, Лаврентий Баталов, Георгий П[illegible] халков гэгшэд халаан соогоо хоёр нормо дүүргэдэг байна.

С. Григорьев.

Колхознигуудай эршэтэ ажал

Черемуховска леспромхозой Ма[illegible] гентуй гэжэ участогта модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбые дүүргэхын түлөө колхознигууд-сезоннигууд то[illegible] эдэбхитэйгээр социалистическэ мүрысөөндэ хабаадалсана.

Жэшээнь, Тарбагатайн аймагай Ехэ-Куналейн сельсоветэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбые 100 процент дүүргээд, стахановска һарын үедэ түсэбһөө гадуур 400 кубометр модо бэлэдхэхэ, 600 кубометр модо таллуулха гэжэ уялга абаһан байгаа. Мартын 15-най мэдээгээр модо таллуулгаар аба[illegible] һан уялгаяа дүүргээд, модо отолхо уялгаяа дүүргүүтэй байна.

Энэ колхозойхид барандаа модо бэлэдхэл дээрэ эмхитэйгээр ажаллажа, үдэр бүриингөө даалгабариие холо үлүүлэн дүүргэнэ. Жэшээлхэдэ, нүхэд А. Андреевэй, И. Ковалевой модо таллуулдаг звенонууд үдэрэйнгөө нормые 150 процентһээ доошо бэшэ дүүргэнэ. Отолһон модоной гэшүүһэ сэбэрлэгшэд Ф. Кушнарева, Е. Кушнарева болон бусад олон колхознигууд үдэр бүриингөө даалгабариие 125 — 13[illegible] процент дүүргэнэ.

Тарбагатайн колхознигуудай үүсхэлые энэ участогта хүдэлмэрилжэ байгаа бусад колхознигууд-сезоннигууд болон леспромхозой кадрова хүдэлмэришэд эдэбхитэйгээр дэмжэнэ.

А. Нарицын, Черемуховска леспромхозой директорэй политическэ талаар орлогшо.

Гүрэнэй филармониин хүдэлмэридэхи дутагдалнууд усадхагдаагүй байһаар

Гүрэнэй Бурят-Монголой филармониин хүдэлмэри тухай партиин обкомой бюрогой тусгаар тогтоол 1951 оной октябрь соо абтаһан байна. Энээниие бэелүүлхэ зорилгоор үнгэрһэн үе соо филармониин дирекци ба партийна организаци зарим тэды хүдэлмэри хэһэн байна. Репертуарынь урда жэлнүүдэйхиһээ идейно-уран һайханайнгаа талаар хэды зэргэ һайжаруулагданхай гэжэ тэмдэглэхэдэ болоно.

Нёдондо филармониин ансамбль Дунда Азиин республиканүүдаар ябажа, Бурят-Монголойнгоо культурына ургалтые харуулаа. Филармониинхидай табиһан концертнүүдые Ташкент, Алма-Ата ба Дунда Азиин бусад хэдэн городуудай ажалшад ехэ һонирхолтойгоор хараһан байна. Залуушье һаа яһала ургажа байһан ансамбль гэжэ тиихэдэ сэгнэгдэһэн юм. Тэрэ гэһээр табан һара үлүүтэй үнгэрбэ. Туйлаһан эдэ зарим тэды амжалтануудаараа сэдьхэлээ ханаад, үнгэрһэн энэ үе соо филармониин коллектив үнэндөө юушье хэһэнгүй.

Бодомжотой һайнаар зохёогдоһон хүдэлмэриин түсэб һая болотор филармонидо үгы байгаа. Филармониин хүтэлбэрилэгшэдэй перспективэгүйгөөр хүдэлмэрилдэг дээрэһээнь шэнэ программа зохёохо гэжэ бэлдэгдэһэн репертуарна материал заримдаа байдаггүй.

Филармониин концертнэ бригаданууд хүдөө аймагуудта, колхозуудта болон МТС-үүдтэ тон үсөө ябадаг, классическа ба советскэ эрхим дуу, хүгжэмые үргэн олон ниитын дунда хангалтагүйгөөр нэбтэрүүлнэ. Филармониин хажууда литературно-музыкальна лектори эмхидхэгдэнхэй. Гэбэшье, энээниие хэншье ёһотойгоор хүтэлбэрилнэгүй.

Филармониин артистнууд творческо мэргэжэлээ дээшэлүүлхын түлөө ёһотойгоор оролдоногүй тэжэ обкомой бюрогой тогтоол соо заагдаһан байгаа. Теэд, энэ дутагдал мүнөө хүрэтэрөө усадхагдаагүй байһаар. Олонхи артистнуудынь творческо мэргэжэлээ дээшэлүүлнэгүй. Жэшээнь, артистнууд Алексеев, Хобарков гэгшэд хоёр жэлэй туршада нэгэл хэзээдэ репертуартаа оруулһан дуунуудаа дууладаг. БМАССР-эй габьяата артистка Татьяна Гергесова шэнэ һонирхолтой (оригинальна) танцануудые үсөөноор бэлэдхэнэ.

Энэ жэлэй майн 30-да республикымнай 30 жэлэй ой болохоёо байна. Энэ ойдо зорюулагдаһан тусгаар программа филармонидо зохёогдонхой. Гэбэшье, тус программынгаа ёһоор өөдтэй бэлэдхэл мүнөө хэжэ эхилээдүй.

Филармониин хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Архинчеев, Израйлевич гэгшэд хүдэлмэридэхи дутагдалнуудтаяа эбсэнэ, даалгагдаһан хэрэгтээ харюусалгагүйгөөр хандана. Нүхэр Архинчеев финансова журамые бүдүүлигээр эбдэһэн, кадрнуудые шэлэн олохо хэрэгтэ харюусалгагүйгөөр хандаһан байна. Худрук нүхэр Израйлевич мэдэлдээ байһан хүдэлмэрилэгшэдтөө хэрзэгы хажараар хандадаг, үнэн зүб шүүмжэлэлдэ огто дурагүй, шүүмжэлһэн хүниһөө үһөөгөө абаха гэжэ оролдодог, хүдэлмэридөө принципиальна бэшэ хүн. Нүхэд Архинчеев ба Израйлевич гэгшэд коллективэйнгээ дунда ажалай журам һайнаар табижа шадаагүй.

Эндэ хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Олонхи артистнууд, тэрэ тоодо зарим коммунистнуудшье, идейно-политическэ хэмжээгээ дээшэлүүлхын түлөө ёһотойгоор оролдоногүй.

Коммунистнууд Хобарков, Арсеньев гэгшэд политическэ бэлэдхэлээ огто дээшэлүүлнэгүй. Манай партиин түүхын ба теориин шухала шухала асуудалнуудые тэдэнэр мүртэй һайнаар мэдэхэгүй байба.

Коммунистнуудай политическэ һуралсал партийна организациин зүгһөө һайнаар хинан шалгагданагүй, парторганизациин секретарь нүхэр Гармаева коммунистнуудай урда шанга эрилтэ табинагүй.

Мүн эндэ партиин Городской райком зэмэтэй гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Пропагандистнууд нүхэд Сергеева, Гармаева, Архинчеев, Арсеньев гэгшэдтэ партиин райкомой зүгһөө ёһотой туһаламжа үзүүлэгдэдэггүй, пропагандистнуудай семинарнуудта болон зүблөөнүүдтэ тэдэнэр уригдадаггүй.

—КПСС-эй Городской райкомой пропаганда ба агитациин таһаг, тэрэниие даагша нүхэр Гаврилов миниин хүдэлмэрөөр огто һонирходоггүй,—гэжэ пропагандист нүхэр Сергеева эндэ һаяшаг болоһон партийна суглаан дээрээ мэдүүлһэн байна.

Филармониин хүдэлмэридэхи горьтойхон дутагдалай нэгэнинь үшөө юуб гэхэдэ, коллективэйнь дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри хангалтагүйгөөр табигданхай. Политическэ ба естественно-научна шухала темэнүүдээр лекци болон элидхэлнүүд үсөөноор үнгэргэгдэнэ. Хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин муугаар табигдаһан дээрэһээ залихай ябадал, һэбхи хүнгэн зан гаргадаг ушар эндэ зарим залуушуулай зүгһөө үзэгдэнэ.

Теэд эндэхи комсомольско организаци ехэ муугаар хүдэлмэрилнэ, комсомольско организациин секретарь нүхэр Биртунова даалгагдаһан хэрэгтээ харюусалгагүйгөөр хандана. Комсомольско суглаанууд хаһа саг соогоо үнгэргэгдэнэгүй, тэдэнэй ажабайдалай гол шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэнэгүй. Комсомолецуудай ба залуушуулай политическэ һуралсал хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй. Комсомолдо орохоор залуушуулай эндэ олоншье һаань, ВЛКСМ-эй зэргэдэ шэнэ гэшүүд абтанагүй.

Эдэ бүхы дутагдалнууд юун дээрэһээ гаранаб гэхэдэ, түбхын түрүүндэ, партийна организацинь хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ, коллективэйнь дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Партийна суглаан хаһа саг соогоо үнгэргэгдэнэгүй, партийна хүдэлмэриин болон филармониингоо ажабайдалай шухала асуудалнуудые тон үсөөноор зүбшэн хэлсэнэ.

Шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнэгүй. Энэ ушарһаа «ажал хэрэгтэмнай ямаршье дутагдалгүй» гэһэн сэдьхэлээ ханангы, тон буруу һанал бодол коллективэйнь дунда бии байна. Тус дутагдалтай партийна организаци ямаршье тэмсэл хэнэгүй, хүдэлмэридэхи дутуу дундануудтаяа эбсэнэ.

Эдэ бүхы алдуу дутуунуудаа сүм усадхаха, коллективэйнгээ дунда политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайжаруулха, шүүмжэлэл ба илангаяа доороһоо гараһан шүүмжэлгэ бүхы хэмжээгээр дэлгэрүүлхэ гээшэ тус партийна организациин хойшолуулагдашагүй зорилго мүн болоно.

У. Болдонова.
Ц. Митыпов.

ЯРУУНЫН АЙМАГТА

ЗАҺАБАРИЛГЫН МҮНГЭ АЛМАБА

Луго-мелиоративна станциин механизаторнууд Байкало-Кударын аймагай колхозниигуудай үүсхэлые дэмжээд, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар тракторнуудай ба прицепной зэбсэгүүдэй заһабарилые амжалтатайгаар дүүргэбэ. Тиихэ зуураа, заһабарилгада гаргашалагдаха ёһотой гүрэнэй мүнгэнэй 5 процентые алмаһан байна.

Нүхэд Поздняков, Минеев, Кокин гэгшэдэй бригаданууд илангаяа һайнаар хүдэлмэрилөө.

ТАРИЛГАДА БЭЛЭН

Эгэтын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ И. М. Трофимов) хабарай тарилгада бэлэдхэлые бүрин дүүргэбэ. Хүдөө ажахын бүхы машина зэмсэгүүдые заһабарилһан, үрһэнэй орооһые тарилгын кондицида хүргэһэн байна.

Тарянай поли дээрэ 500 шарга наг шэбхэ гаргагдаа, үнэһэ ба шубуунай аргал суглуулагдана.

ТҮСЭБӨӨ БОЛЗОРҺООНЬ УРИД ДҮҮРГЭБЭ

Аймпотребсоюзай загаһа барилгын бригада (бригадирынь нүхэр Машанов) квартальна түсэбөө болзорһоонь урид дүүргээд, II кварталай түсэбөөр ажаллажа байна.

Мүн Ярууны загаһанай заводой зарим бригаданууд квартальна түсэбүүдээ дүүргэнхэй. Тэдэнэй тоодо нүхэд Орлова, Грехов, Алексеев, Лухнев гэгшэдэй бригаданууд оролсоно.

САБХИИН ЦЕХ ТҮРҮҮЛБЭ

Аймагай промкомбинадай дирекци ба партийна эхин организаци социалистическэ мүрысөөнэй февраль һарын дүнгүүдые гаргаба.

Энэ мүрысөөндэ сабхиин цехын коллектив (даагшань нүхэр Галкин) түрүү һуури эзэлээ гэжэ тоологдобо. Сабхишад нүхэд Чукломин ба Варфоломеев гэгшэд февраль һарынгаа даалгабари 4 хоногоор уридшалан дүүргэһэн байна.

В. Байбородкин.

Аймаг соогоо түрүүлнэ

Иволгын аймагай Саянтын сомоной Калининай нэрэмжэтэ колхозой шубуунай фермын коллектив (даагшань нүхэр Яковлев) үдэр бүхэндэ 100—150 үндэгэ гүрэндэ тушаана. Гүрэндэ үндэгэ тушаалгые аймаг соогоо баранһаа түрүүн эхилжэ, энэ колхоз түрүүшын кварталай даалгабари уридшалан дүүргэбэ.

С. Сагадаров.

ТЭЖЭЭЛЭЙ БАТА БЭХИ БАЗА—НИИТЫН МАЛАЖАЛ ХҮГЖӨӨЛГЫН ҮНДЭҺЭ ҺУУРИ МҮН

Хэлсэһэнэйнгээ һүүлээр хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ шухала

Малажалые хүгжөөхэ талаар шэнэ табанжэл соо табигдаһан зорилгые амжалтатайгаар дүүргэхын тулада түбхын түрүүндэ бүхы колхозуудта тэжээлэй бата бэхи база байгуулха, ниитын малые дулаан байраар хангаха, малажалдахи хүдэлмэриие үргэнөөр механизацилха зорилго КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой II пленум республикын колхозуудай урда табиһан байна.

Малажалда тэжээлэй база байгуулха асуудал Мухаршэбэрэй аймаг дотор хангалтагүйгөөр шиидхэгдэнэ. Аймагай колхозуудай ниитын малажал жэлһээ жэлдэ үбһэ тэжээл дутамагтайгаар ондо оруулагдана. Тэрээнһээ боложо, малайнь ашаг үгэлгэ дээшэлнэгүй.

1952 он хадаа ургаса һайнтай, малда бардам хүрэхэ тэжээл абахаар жэл байһан байгаа. Гэбэшье, аймагай колхозууд бүдүүн ба шэмэтэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө дүүргээгүй. Жэшээлхэдэ, аймагай колхозуудай малажал бүдүүн тэжээлээр 83 процент, шэмэтэ тэжээлээр—21 процент хангагдаһан, силос дараха түсэб мүнил 48 процент дүүргэгдэһэн байха юм. Олонхи колхозууд малаа ехэнхидээ бэлшээридэ ябуулаад ондо оруулна.

Ниитын малай тоо толгойн олошорхотой хамта тэрэнэй тэжээлэй база хэр зэргээр ургалсанаб гэжэ хаража үзэхэ хэрэгтэй. Хэрбээ 1951 ондо аймаг дотор 30648 гектар сабшалангай ургаса хуряагдаһан байгаа һаа, 1952 ондо тэрэ тоо 2688 гектараар хороһон байна. Мүн үбһэнэй ургаса дээшэлнэгүй, харин бага болоно, 1951 ондо 219269 центнер үбһэн хуряагдаһан аад, 1952 ондо 218626 центнер хуряагдаа. Энэ тоо хадаа бүхы хэмжээгээр урган хүгжэжэ байгаа ниитын малажалай эрилтые ханганагүй. Малай тоо толгойн олошорхотой хамта, тэрэнэй тэжээлэй база ургаха ёһотой байһан аад, харин хорожо, доошоо ороһон байна.

Гэхэтэй хамта, сабшалангай ургаса хэр зэргэ дээшэлээб гэжэ хаража үзэхэдэ, мүн лэ хангалтагүй байна. 1951 ондо аймаг дотор бүхы дээрээ сабшалангай гектар бүриһөө дунда зэргээр 7,2 центнер үбһэн хуряагдаһан байгаа һаа, 1952 ондо 7,8 центнер ургаса абтаһан байха юм. Мухаршэбэр хадаа юрэнхы дээрээ газар элбэгтэй, шэмэтэй һайн ногоотой, ургаса ехээр үгэдэг газар гэжэ суула гаранхай. Юуб гэхэдэ, Түгнын ба Боргойн малай мяхан тарган ба хурса гэжэ дэмы хэлсэдэггүй байха.

Хэды тиимэ болобошье, сабшалангайнь газар юундэ нимэ бага ургаса үгэнэб гэхэдэ, хээрын сабшалан һайжаруулха талаар ямаршье хэмжээ-ябуулга эрхилэгдэнэгүй. Олонхи колхозууд сагай уларилда найдаад, хуратай бороотой һайн жэл болоо һаань, үбһэ ногоон һайн байха тэһэн шэнги юушье хэнгүй, гараа дэлгээгээд һуудаг заншалтай.

Аймагай нэгэшье колхоздо тэжээл бэлэдхэлэй бригада хүдэлмэрилнэгүй. Зарим колхозуудта жэл бүхэндэ тиимэ бригаданууд эмхидхэгдэһэн нэрэ зүүгээд, ямаршье үрэтэй ажал хэдэггүй шахуу. Тэдэ бригаданууд саг зуура хүдэлмэрилөөд, тараагдашадаг байха юм. Энэ ушарһаа үбэлэй үедэ сабшалангай газар һайжаруулха талаар юушье хэгдэнэгүй.

1953 ондо тэжээл бэлэдхэлгэ 831 мянган центнер хүрэтэр ехэдхэгдэхэ байна. Тэжээлэй корнеплод болон силоснэ культурануудай ургаса эрид дээшэлүүлэгдэхэ юм. Иимэ ургаса хуряахын түлэ сабшалангай газар дээрэ агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые эмхидхэхэ хэрэгтэй байгаа. Зүгөөр энэ хүдэлмэри яахын аргагүй муу. Сабшалангай газар дээрэ шэбхэ гаргалга аймаг дотор оройдоо 10 гаран процент дүүргэгдэнхэй. Бусад үтэгжүүлгэ хэхэ тушаа һэдээшьегүй байһаар. Тошон халяаха, һайрамай уһа тогтоохо гэхэ мэтын хүдэлмэринүүд хангалтагүй.

Илангаяа Сулхар голые зубшаһан колхозуудай сабшалан шугы бургааһанда, элһэ шоройдо, элдэб бог буртагта дарагдадаг байха юм. Аймагай МТС-үүд сабшалангай газар дээрэ ургаһан шугы бургааһа сэбэрлэхэ, намаг хатааха, болдог тэгшэлхэ зэргын хүдэлмэринүүдые хангалтагүйгөөр дүүргэнэ. Тэрэ шалтагаанаар колхозуудай сабшалангай талмай үргэдхэгдэнэгүй. Һубаг канава татагдажа уһалагданагүй.

Дурсагдаһан хүдэлмэринүүдые эмхидхэхэ талаар тон ехэ хэмжээябуулга хараалагдаһан байна. Хэрбээ үнгэрһэн жэлнүүдэйнгээ алдуу дутуунуудые дабтангүй, сабшалангай газар һайжаруулха хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэжэ шадаа һаа, үбһэ ногооной элбэг баян ургаса абажа шадаха бүхы услови бии.

Сабшалангай газар һайжаруулха тухайда суглаанууд дээгүүр оло дахин хэлсэгдэдэг. Аймагай партийна, советскэ болон хүдөө ажахын органууд, колхозууд ба МТС-үүдэй ёһотой оролдолго гаргабал, ерэхэ жэлдэ аймагай колхозууд элбэг бардам тэжээлээр дүүрэн хангагдаха байна.

Энэ хүдэлмэри эмхидхэлгэ хадаа колхозуудта тэжээл бэлэдхэхэ саг үргэлжын бригаданудые эмхидхэлгэһээ дулдыдаха байна. Энэ гэһээр иимэ бригаданудые эмхидхэжэ, сабшалан дээрэ гаргаха саг тулаа.

Н. Цыбенов,
манай корреспондент.

Пропагандистнуудай семинар

Һаяхан партиин Түнхэнэй айкомой дэргэдэ пропагандистнуудай хэжээтэ семинар болобо. Семинар дээрэ «Социализмһаа коммунизмда шэлжэн оролгын уридшалһан гол шухала условинууд тухай нүхэр Сталинай заабари», «КПСС-эй Устав — партийна ажабайдалай гол шухала хуули ёһон мүн» гэһэн лекцинүүд болоо.

Тэдэнэй һүүлээр эдэ асуудалнуудаар семинарска занятинууд үнгэргэгдөө. Партиин XIX съездын материалнуудаар хайшан гэжэ занятинуудые үнгэргэдэг тухайгаа пропагандистнууд хөөрэжэ үгэһэн байна. Хүдэлмэрингөө дүй дүршэл тухай нүхэд Ильясов, Сороковикова, Хромцов ба бусад хамта 12 пропагандистнууд үгэ хэлээ.

Семинар хадаа пропагандистнуудай теоретическэ бэлэдхэлээ ба пропагандистска дүй дүршэлөө нилээд дээшэлүүлһые харуулба.

П. Демин.

ХЭБЛЭЛЭЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

Модо бэлэдхэлэй асуудалнуудые һайнаар харуулха

Хоринин аймаг дотор ехэхэн хэмжээнэй модон бэлэдхэгдэнэ. Эндэ бэлэдхэгдэһэн модоной заримань ороной шэнэ барилганудта, шахтануудта ба түмэр замуудта эльгээгдэнэ.

Модо бэлэдхэлэй асуудалые һайнаар харуулха гээшэ **«Улаан туяа»** гэжэ Хоринин аймагай газетын шухала зорилгонуудай нэгэнинь мүн. Энэ хадаа леспромхозуудай ажал ябадалые һайнаар мэдэхэ, модо бэлэдхэлэй ямараар ябуулагдажа байһан тухай саг үргэлжэ бэшэжэ байха, модошодой патриотическа шэнэ үүсхэлнүүдые саг соонь дэмжэхэ, хүдэлмэридэхи дутагдалнуудынь эрид шууд элирүүлхэ, модо бэлэдхэхэ түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэнь модошодто бэхитэйгээр туһалха зорилготой.

Эдэ зорилгонуудаа «Улаан туяа» газетэ огто мартанхай гэхын аргагүй. Хирэ-хирэ болоод лэ модо бэлэдхэл тухай материалнуудые толилжо байдаг. «Модо бэлэдхэл дээрэ сезонно хүдэлмэришэнэй хүсэ гүйсэд табиха», «Модо бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдэй үндэр темпын түлөө», «Модо бэлэдхэлэй гээгдэлые усадхаха», «Модо бэлэдхэлэй темпые дээшэлүүлхэ» гэһэн зүрүү бэшэгүүд модо бэлэдхэлэй ажалай эхилһэнһээ хойшо хэблэгдэһэн байна. Гадна, «Февралиин 23 хүрэтэр сезонно түсэбөө дүүргэхэ», «Үшөө дахин модо бэлэдхэл тухай» гэһэн ба бусад корреспонденци, модошодой ажалай эдэбхи тухай мүн хэдэн информацинууд толилогдоһон байна.

Толилогдоһон эдэ материалнуудые уншаад байхада, модо бэлэдхэлэй асуудалнуудые газетын гүнзэгыгөөр харуулжа шадаагүй байһаниинь элирнэ. Газетэ хадаа ехэнхидээ информационно удхатай материалнуудые толилһон байна. Түрүү бэшэгүүдыньшье ехэ халирхайгаар бэшэгдэнхэй. Энэ жэлэй январиин 29-нэй номерто толилогдоһон «Модо бэлэдхэлэй гээгдэлые усадхаха» гэһэн түрүү бэшэгые абажа үзэе.

«Модо бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдэй сезонно ба һарын түсэбүүдые ой модоной промышленностиин аймагай предприятинууд холо дүүргэнэгүй. Январиин 20-ной мэдээгээр сезонно түсэбөө Хоринин, Курбын ба Хандагайн леспромхозууд модо бэлэдхэлгээр мүнил 43-һаа 50 процент хүрэтэр, шэрэлгээр оройдоо 33—46 процент хүрэтэр дүүргэһэн байна» гэжэ эндэ хэлэгдэнэ.

Саашань энэ гээгдэлэй шалтагаан тухайда газетэ иигэжэ юрэнхыгөөр бэшэнэ:

«Леспромхозуудай гээгдэлэй гол шалтагаанинь юуб гэхэдэ, лесопунктда ажалай эмхидхэл һула муу зангаараа байна, машинанууд ба механизмууд гүйсэд ашаглагданагүй, тэдэнэй олонхинь эбдэрхэй хэбтэнэ».

Хаана, ямар участогуудта, хэнэй гэмээр ажалай эмхидхэлэй муу байһан, хаана, хэды тракторнуудай, автомашинануудай, нүүдэл электростанцинуудай ашаглагдаагүй байһан тухайда юушье хэлэгдэнэгүй. Теэд модошодой ажалай эмхидхэлһээ, техникые хэр зэргээр ашаглаһанһаа үйлэдбэриин түсэбэй дүүргэлтын амжалта дулдыдадаг бшуу. Энээн тухайда тодо һайнаар эндэ бэшээгүй дээрэһээ газетэ алдуу хэнэ гээшэ.

«Улаан туяа» газетэ модошодой хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөн тухай тон багаар бэшэнэ. Сезонно түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө республиканска мүрысөөе үүсхэһэн эриинхидэй хандалгые аймагай модошодой хэр зэргээр дэмжэһэн тухайда юуншье бэшэнэгүй шахуу. Мүн тэрэшэлэн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд-сезонниигуудай патриотическа уряань огто дэмжэгдээгүй.

Аймагай леспромхозуудта дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй үедэ хэдэн олон модошод, шофернууд, механигууд, бүхэли участогууд стахановска ажалаараа шалгаран гараа. Газетэ тэдэнэй показательнуудые яһала һайнаар харуулна. Теэд түрүүшүүлэй хүдэлмэриин дүй дүршэл тухайда юушье бэшэнэгүй. Энэ ушарһаа модо бэлэдхэлшэдэй дунда социалистическэ мүрысөөнэй улам үргэнөөр дэлгэрхэ хэрэгтэ газетэ өөрынгөө нүлөөе гүйсэд һайнаар үзүүлжэ шаданагүй.

Модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбые дүүргэхын тулада модо бэлэдхэлэй бүхы участогуудта стахановска һара үнгэргэгдэһэн байна. Энэ һара соо модошодой ямараар ажаллаһан тухайда тус газетэ юушье бэшэнэгүй.

Газетэ хадаа модо бэлэдхэлшэдэй культурна ажаһуудалай, тэдэнэй дунда ябуулагдаха ниитэ-политическэ хүдэлмэриин асуудалнуудые оройдоо мартажархинхай. Модошодой дунда партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдэй хэр зэргээр тайлбарилагдажа байһан тухай, леспромхозуудай партийна организацинуудай хүдэлмэри тухай, модо бэлэдхэл дээрэ түрүү үүргэеэ коммунистнуудай ямараар дүүргэжэ байһан тухай материалнуудые газетын хуудаһануудай дээрэ олохонь бэрхэтэй.

Редакци хадаа модошодой, шоферүүдай, механигуудай, модо шэрэгшэдэй болон леспромхозуудай бусад хүдэлмэрилэгшэдэй бэшэһэн статьянуудые газетэдээ тон үсөөнөөр толилно. Эгээл иимэһээ, авторска актив үсөөнтэй байһан дээрэһээ аймагайнгаа ажахын шухала һалбаринуудай нэгэн болохо модо бэлэдхэлэй асуудалнуудые газетэ гүнзэгыгөөр харуулжа шаданагүй.

Табадахи табанжэлэй түсэб тухай партиин XIX съездын директивэнүүд соо ой модоной промышленностиие хүгжөөлгын үндэр темпүүд хараалагдана. Ой модоной промышленностиин предприятинуудһаа оронойимнай барилгашад, шахтёрнууд, түмэрзамшад эрхим шанартай барилгын модонуудые хүлеэжэ байна.

Модо бэлэдхэхэ түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэхын тулада бии байгаа бүхы арга боломжонуудаа элсүүлхэ хэрэгтэнь аймагайнгаа партийна организацида саг үргэлжэ туһалха гээшэ газетын хойшолуулагдашагүй зорилго мүн. Тэрэ хадаа модо бэлэдхэлэй асуудалнуудые һайнаар харуулха, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые олоной шадабари болгон дэлгэрүүлхэ, леспромхозуудай хүдэлмэридэхи бүхы дутуу дунданудые саг соонь элирүүлхэ, тэдэнэй амжалта туйлаха ябадалдань туһалха уялгатай.

Сабшалан һайжаруулхын түлөө

Ниитын малда тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын тулада сабшалангай газарые һайжаруулха, уһалуурнин шэнэ системэнүүдые бариха, хуушануудые заһабарилха шухала.

Манай Ярууны аймагта Сосновско сабшалангай-мелиоративна станци байгуулагдаһаар хоёрхон жэл үнгэржэ байна. Харин энэ сагай хугасаа соо манай ЛМС һайнаар түбхинэхэһөө гадна, ехэхэн хүдэлмэри хэһэн байна. Жэшээлхэдэ, нёдондо 1582 гектар намагтай, шабартай газар хатаагдаһан, 500 гаран гектар сабшалан модо шулуу, шугы бургааһанһаа, 100 шахуу гектар сабшалангай газар бута болдогһоо сэбэрлэгдэһэн, мүн сабшалан һайжаруулха талаар бусадшье ехэхэн хүдэлмэри хэгдэһэн байха юм. Тэрээнһээ гадна, манай ЛМС гансал сабшалангай-мелиоративна хүдэлмэри хээд лэ байдаггүй, харин харьяата колхозуудтаа тарянажалай хүдэлмэри хэхэдэнь ехэхэн туһа хүргэдэг байна. Жэшээлхэдэ, нёдондо 28941 гектар газар (зөөлэн хахалалгаар) хахалагдажа, жэлэй түсэб 128 процент дүүргэгдээ һэн.

Тиибэшье, 1952 ондо манай ЛМС арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэжэ шадаагүй. Илангаяа үбһэ хуряалгын ажал ехэтэй гол хүдэлмэринүүд механизацилагдаагүй, механизациин хүсэнүүд дүүрэнээр ашаглагдаагүй байха юм. Энэ ушарһаа боложо харьяата колхозууднай үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө холо дүүргээгүй.

Нёдондо үзэгдэһэн дутагдалнуудаа энэ жэл дабтахагүйн тулада зохихо хэмжээнүүд абтажа байна. Энэ жэл сабшалангай газар һайжаруулха ба колхозуудта тэжээл бэлэдхэлгэдэнь туһалха талаар ехэхэн хүдэлмэри хэгдэхэ юм. Гансал газар малталгын хүдэлмэри 60 мянган кубометрһээ дээшэ хэгдэхээр хараалагдана. Урдань бии байһан аад, хаягдашаһан уһалуурнин системэнүүдые заһабарилжа һэргээлгээр, шэнэ канавануудые малталгаар, илангаяа Молотовой нэрэмжэтэ колхозой сабшалан дээрэ ехэхэн хүдэлмэринүүд хэгдэхэ байна.

Г. Будаев,
ЛМС-эй главна агроном.

Воскресник болобо

Торнин аймагай колхозуудта һаяхан воскресник эмхидхэгдэжэ, колхозуудай сабшалан дээрэ наг шэбхэ гаргагдаһан ба сабшалангай модо шулууһ сэбэрлэгдэһэн байна. Энэ воскресниктэ аймагай организацинуудай, эмхи зургаануудай албахаагшад, МТС-үүдэй механизаторнууд, колхозниигууд, һургуулиин үхибүүд хамтадаа 1200 гаран хүн, 300 гаран унаа морид, 10 гаран автомашинанууд хабаадаа.

Энэ үдэр аймагай колхозуудай 700 гаран гектар сабшалангай модо шулуун сэбэрлэгдээ, сабшалан дээрэ 2000 гаран тэргэ, тарянай газар дээрэ 1000 гаран тэргэ наг шэбхэ гаргагдаа.

«Улаан-Бургалтай», «Коммунизм», «Улаан Торн» болон бусад колхозуудта воскресник эмхитэйгээр үнгэргэгдөө. Эдэ колхозуудай сабшалангай ба тарялангай газарнуудта ехэ хэмжээнэй наг шэбхэ гаргагдаһан ба сабшалангай бог буртаг сэбэрлэгдэһэн байна.

Д. Доржиев.

Монгол Арадай Республикын ажалшад Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съездын түүхэтэ материалнуудые шудалжа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Батор городой уншалгын байшангай нэгэн соо КПСС-эй XIX съездын материалнуудые шудалалга.

ТАСС-эй фотохронико.

Антонин Запотоцкий Чехословацка республикын президентээр һунгагдаа

ПРАГА, мартын 21. (ТАСС). Республикын шэнэ президентые һунгахын тула Национальна суглаан мүнөөдэр пражска кремлиин Владиславска зал соо болобо. Правительствын гэшүүд, Чехословакиин Коммунистическэ партиин ЦК-гэй секретарьнууд, ороной олониитын олон түлөөлэгшэд Национальна суглаанай сесси дээрэ байлсаба. СССР-һээ Чехословакида байгаа посол А. Е. Богомолов, Хитадай Арадай Республикаһаа Чехословакида байгаа посол Тань Си-линь, арадай демократиин оронуудай ба хани барисаата оронуудай дипломатическа түлөөлэгшэд айлшад боложо, сесси дээрэ байлсаба.

12 часта Национальна суглаанай түрүүлэгшэ Олдржих Йон республикын шэнэ президентые һунгалгада зорюулагдаһан сессиие нээгдэһэн дээрэ соносхобо. Депутат Вилем Широкидо үгэ үгтэбэ. Тэрэ хадаа депутат Антонин Запотоцкиие республикын президентээр һунгаха гэжэ Чехословакиин Коммунистическэ партиин ЦК-гэй үмэнэһөө ба национальна фронтын тэмсэлэй Центральна Комитедэй үмэнэһөө дурадхаба.

Депутадууд ба айлшад хүл дээрээ бодожо, оваци хэнэ.

Тэрэнэй һүүлээр үгэ хэлэһэн депутат Широкий болбол худэлмэришэн ангиин хэрэгэй түлөө үнэн тэмсэлшэ, Клемент Готвальдын үнэн соратник гээшэ гэжэ Антонин Запотоцкиие харуулаа.

Национальна суглаанай депутадууд голосовани хэжэ, Антонин Запотоцкиие Чехословацка республикын президентээр нэгэн һаналаар һунгаба.

Национальна суглаанай түрүүлэгшэ республикын президентын һунгагдаһан тухай соносхобо. Сугларгшад энэ мэдээсэлые нэрьемэ альгаташалгаар угтаа.

Чехословацка Республикын гүрэнэй туг Владиславска зал дээрэ намилзан, артиллерийскэ салют нэрьебэ.

Национальна суглаанай даалгабаряар, депутат Широкий республикын президентээр һунгагдаһан тухайнь Антонин Запотоцкидо мэдээсэхые ошобо.

12 час 30 минутада фанфарнууд ханхинажа, республикын шэнэ президент Антонин Запотоцкий Вилем Широкий гэгшээр үдэшэгдэн, Владиславска зал соо орожо ерэбэ.

Суглараргшад Антонин Запотоцкиие халуунаар амаршална. «Запотоцкий мандаха болтогой!» гэһэн хашхаралдаан соностоно.

Национальна суглаанай түрүүлэгшэ Олдржих Йон президентые амаршална, конституциин 75-дахи статьягай үндэһөөр тангариг үгэхыень тэрэниие гуйна. Антонин Запотоцкий тангариг үгэбэ.

Чехословакиин ба СССР-эй гимнүүд ханхинана. Чехословакиин гүрэнэй туг Владиславска зал дээрэһээ буулгагдажа, президентын туг үргэгдэбэ.

Национальна суглаанай түрүүлэгшэ Олдржих Йон президентдэ хандан үгэ хэлэбэ: «Арадай-демократическа республикада ба шэнэ президент Антонин Запотоцкидо алдар соло!» гэһэн юрөөлөөр үгэеэ түгэсхэбэ.

Сугларһан бүхы хүнүүд «Алдар соло! Алдар соло! Алдар соло!» гэжэ дабтан хашхаралдана.

Национальна суглаанай түрүүлэгшэ Олдржих Йоноор ба бусад депутадуудаар үдэшэгдэн, республикын президент Антонин Запотоцкий «Хуушан парламентын» зал соо орожо, тэндэ национальна суглаанда үгэһэн тангаригай текстдэ гараа табиба. Тэрэнэй һүүлээр, национальна суглаанай түрүүлэгшын орлогшо Анежка Годинова-Спурна национальна суглаанай сессиие хаагдаһан дээрэ соносхобо.

Депутадууд ба айлшад хүндэтэ харуулай жагсаагдаһан пражска кремлиин хашаанда оробо. Республикын президент Антонин Запотоцкий правительствын ба Национальна суглаанай президиумэй гэшүүдээр үдэшэгдэн, хүндэтэ харуулда ошоно. Национальна обороны министр армиин генерал Алексей Чепичка президентые угтаба. Тэрэ хадаа Антонин Запотоцкиие президент ба республикын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй верховно Главнокомандалагша гэжэ амаршална. Чехословацка арми арадай-демократическа гүрэнэй найдамтай хамгаалагшань хойшодоошье байха юм гэжэ найдуулна.

Чехословакиин ба СССР-эй гүрэнэй гимнүүд зэдэлэн ханхинана. Тэдэнэр дахин болоһон артиллерийскэ салютдай ниилэнэ.

Мүнөөдэртөө, республикын президент Антонин Запотоцкий кремльдэ дипломатическа корпусые, мүн правительство ба Национальна суглаанай президиумые хүлеэн абаа.

Вилем Широкий—Чехословацка республикын премьер-министр

ПРАГА, мартын 21. (ТАСС). Мүнөөдэр Чехословацка республикын президент Антонин Запотоцкий Вилем Широкиие премьер-министрээр томилбо.

Мүнөөдэр премьер-министр Вилем Широкий тангариг үгэбэ.

Чехословакиин Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй пленум

ПРАГА, мартын 21. (ТАСС). Чехословацка телеграфна агентствын дамжуулһанай ёһоор, Чехословакиин Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй пленум Пражска Градта мүнөөдэр болобо. Республикын президент ба партиин түрүүлэгшэ нүхэр Клемент Готвальдын наһа бараһантай дашарамдуулан, гүрэниие ба партиие ударидаха талаар шухала хэмжээ-ябуулгануудые пленум зүбшэн хэлсэбэ.

Эб найрамдал хамгаалха Бүхэяпонско конференци нээгдэбэ

ШАНХАЙ, мартын 21. (ТАСС). Эб найрамдал хамгаалха Бүхэяпонско конференци мүнөөдэр Токиодо нээгдээ гэжэ японско радио мэдээсэнэ. Эб найрамдал хамгаалха японско комитедэй холбоогой Бюрогой, профсоюзна, шажанай ба бусад организацинуудай түлөөлэгшэд—600 шахуу хүн конференциин хүдэлмэридэ хабаадана.

Япониин прогрессивнэ элитэ ажал-ябуулагшад Сакурай, Хирано, Миякоси гэгшэд дайнда эсэргүү эб найрамдалай түлөө арадуудай тэмсэл тухай хэлэбэ.

Элдэб оронуудай эб найрамдалай тала баригшадай организацинуудһаа абтаһан амаршалганууд конференци дээрэ уншагдаба.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн VII сесси

ООН-эй Генеральна Ассамблейн мартын 17-ной пленарна заседани

НЬЮ-ЙОРК, мартын 18. (ТАСС). Үсэгэлдэр ООН-эй Генеральна Ассамблейн пленарна заседани болобо. Ассамблейн олонхи хадаа греческэ гомодол тухай асуудалаар политическэ комитедтэ абтаһан резолюциин проектые зүбшэн хэлсэнгүйгөөр батална. Гомодол соонь юун гэжэ хэлэгдэнэб гэхэдэ, репатрировалагдаха хүсэлэнтэй байһан греческэ сэрэгэй албанайхидые һаатуулан барижа байгаа гэхэ һанаатай тэдэ гүрэнүүдэй правительствонуудтай зүбшэжэ үзэхыень Генеральна Ассамблейн түрүүлэгшэдэ дурадхана.

Советскэ Союзай, Польшын, УССР-эй, Чехословакиин, БССР-эй делегацинууд резолюциин энэ проектые буруушаажа голосовалаа, юундэб гэхэдэ, тус гомодолые Генеральна Ассамблейн үзэмжэдэ табиха гээшэ ямаршье үндэһэгүй байха юм.

Индиин делегаци голосовалхада һаналаа бариба.

Энээнэй һүүлээр, Генеральна Ассамблейн олонхи хадаа коллективнэ хэмжээ-ябуулгануудай комитедэй элидхэл тушаа политическэ комитедтэ абтаһан резолюциин проектые мүн лэ зүбшэн хэлсэнгүйгөөр баталһан байна. СССР-эй, УССР-эй, БССР-эй, Польшын, Чехословакиин түлөөлэгшэд резолюциин энэ проектые буруушаажа голосовалба. Индиин болон Индонезиин түлөөлэгшэд голосовани болоходо һаналаа бариба.

Голосованиин ушар шалтагаан тухай үгэ хэлэһэн СССР-эй түлөөлэгшэ В. А. Зорин иигэжэ мэдүүлбэ:

Советскэ делегаци хадаа США-гэй, Англиин, Франциин болон дурсагдаһан комитедэй бусад гэшүүдэй дурадхаһан резолюциие буруушаажа голосовалһан байна. Юундэб гэхэдэ, энэ комитедэй ажал-ябуулгын шэглэл хадаа эб найрамдал болон арадуудай аюулгүй байлгые бэхижүүлхэ хэрэгтэ хоро хүргэхэ болоно гэжэ Советскэ делегаци Генеральна Ассамблейн зургаадахи сессиин анхарал хандуулһан юм, тиимэ ушар мүнөөшье резолюци соо эли тодоор харагдана. Коллективнэ хэмжээ-ябуулгануудай комитет байгуулха үедэ Советскэ делегаци болбол «эб найрамдалай туһада нэгэдэжэ ажаллаха» гэдэг хуурмаг нэрэ зүүлгээд гаргаһан резолюциин үндэһэ һуури дээрэ ажалаа ябуулдаг энэ орган ООН-эй Уставай ёһоор арадуудай эб найрамдал болон аюулгүй байлгые аршалан хамгаалхын түлөө гол ехэ харюусалгатай байһан Аюулгүйн Соведэй хэхэ юумые таһа дүүрэхэ һанаатай гэжэ зааһан байгаа. Ассамблейн энэ сесси дээрэ харагдаһан тус комитедэй хоёрдохи элидхэл юу гэршэлнэб гэхэдэ, коллективнэ хэмжээ-ябуулгануудай комитет гээшэ Уставай ёһоор Аюулгүйн Соведэй болон тэрэнэй туһалбариин орган бологшо сэрэгэй-штабной комитедэй уялгада орожо байһан тиимэ асуудалнуудые эрхилбэ гээд Зорин үргэлжэлүүлнэ.

Холбоото Штадуудай, Англиин, Франциин болон бусад оронуудай түлөөлэгшэд Уставай эрилтэнүүдтэ огто таарахагүй коллективнэ хэмжээ-ябуулгануудай Комитедэй энэ ажал-ябуулгые үмөөрхэдөө, Аюулгүйн Совет гээшэ коллективнэ хэмжээ-ябуулгануудай талаар арюун уялгануудаа дүүргэхын тулада өөрынгөө мэдэлдэ ямаршье арга зэбсэг үгы байна гэхэ һанаатай шалтаг барина. ООН-эй Уставай ёһоор, эб найрамдал болон аюулгүй байлгые аршалан хамгаалха уялга Аюулгүйн Соведтэ тохогдоһондол адли, Генеральна Ассамблейдэшье тохогдохо юм гэжэ заагдаһан байна. Тиихэдээ Генеральна Ассамблей, болбол хэрбээ Аюулгүйн Соведэй өөрынгөө арюун уялгануудые ямар нэгэ шалтагаанаар дүүргэжэ шадахагүй байһан ушарта энэ хэмжээнүүдые бэелүүлхэ органуудые байгуулжа шадаха юм гэхэ һанаатай байгаа һэн. Коллективнэ хэмжээ-ябуулгануудай комитедтэ хабаадагшад хадаа Аюулгүйн Соведтэ бии байһан нэгэн дуугаар шиидхэлгын заршам гээшэ энэ органой нормальнаар ажалаа ябуулгада мүнөө хүрэтэр тойбо татажа байһан юм гэхэ һанаатай мүн лэ шалтаг бариха гэжэ һэдэнэ. Советскэ делегациин һанамжаар хадаа, эдэ бүхы һанал бодолнууд ямаршье үндэһэ баримтагүй байна гэжэ СССР-эй түлөөлэгшэ мэдүүлбэ. Аюулгүйн Соведэй нормальнаар ажаллаха хэрэгтэнь нэгэн дуугаар шиидхэлгын заршам бэшэ, харин Аюулгүйн Соведые тойрон гаража ООН-эй нэрээр өөрынгөө сэрэгэй түсэбүүдые бэелүүлхэ болон Аюулгүйн Соведэй орондо ондоо аппарат байгуулха гэдэг Холбоото Штадуудай болон тэдэниие дэмжэдэг оронуудай саг үргэлжэ хэжэ байгаа һэдэлгэнүүд тойбо татана.

Советскэ делегациин һанамжаар хадаа, Аюулгүйн Соведһээ гадуур бэшэ, харин тэрэнэй шугамаар, мүн ООН-эй Уставые эбдэнэ бэшэ, харин тэрэниие наринаар сахижа, нэгэн һаналтайгаар ажалаа ябуулһан сагтаа хамта дээрээ амгалан тайбан байха аргатай болохобди.

Коллективнэ хэмжээ-ябуулгануудай комитедтэ хабаадалсадаг 11 гүрэнүүдэй зүгһөө табигдаһан резолюци энэ эрилтэнүүдтэ огто таарахагүй байһан хадань Советскэ делегаци тиимэ резолюциие зүбшөөжэ шадахагүй байһан ушарһаа тэрэниие буруушаажа голосовалһан юм гэжэ дүүргэлтэ дээрээ Зорин мэдүүлһэн байгаа.

Генеральна Ассамблейн пленарна заседани энээгээр дүүрэә.

ПОЛИТИЧЕСКЭ КОМИТЕДТЭ

НЬЮ-ЙОРК, мартын 19. (ТАСС). Мартын 18-най үглөөнэй заседани дээрэ Политическэ комитет буу зэбсэг хуряаха тушаа ООН-эй комиссиин элидхэл хаража үзэлгэдэ оробо. Тэрэ элидхэл хадаа «бүхы зэбсэгтэ хүсэнүүдые болон бүхы буу зэбсэгүүдые тэнсүүлэн тааруулха, хизаарлаха ба хэм хэмжээ соонь хороохо» гэһэн нэрэтэйгээр Генеральна Ассамблейн зүбшэхэ зүйлнүүдтэ оруулагдаһан байгаа.

Бүгэдын мэдэһээр, 1952 ондо хүдэлмэрилһэн буу зэбсэг хуряаха тушаа ООН-эй комисси урдаа табиһан зорилгоёо дүүргэжэ шадаагүй байгаа. США-гэй, Англиин, Франциин болон бусад зарим оронуудай түлөөлэгшэдэй тон зүрюу аашануудые гаргаһан дээрэһээ комисси өөрынгөө гол шухала зорилгые шиидхээгүй байшоо гэбэл — тэрэ хадаа буу зэбсэгүүдые болон зэбсэгтэ хүсэнүүдые хороохо тухай, атомна зэбсэг хорихо тухай үгэсэ нэгэдээгүй ба шиидхэбэри гаргаагүй байһан юм. Энэ гол шухала зорилгые шиидхэхын орондо, Холбоото Штадууд болон тэрэнэй хойноһоо дагадаг гүрэнүүд тус комиссиин ажал-ябуулгые буруу замаар буу зэбсэгүүд тухай тоо мэдээнүүдые «элишэлхэ болон шалгаха» гэһэн замаар шэглүүлэн табиба. Тэрээн дээрэһээ, буу зэбсэгүүдые хороохо болон атомна зэбсэгые үгэ дуугүйгөөр хорихо тухай асуудал шиидхэлгэ таһалдаа һэн.

Эгээ түрүүн үгэ хэлэһэн США-гэй түлөөлэгшэ Гросс гэгшэ буу зэбсэг хуряаха тушаа ООН-эй комиссиин хүдэлмэриин хангалтагүй результадуудай түлөө харюусалгые Холбоото Штадуудһаа болон тэдэниие дэмжэн дүнгэлсэдэг оронуудһаа һалгаажа, Советскэ Союзда тохохо һанаатай бирагүй ааша гаргаба. Буу зэбсэгүүдые, тон түрүүн юрын түхэлэй буу зэбсэгүүдые «элишэлхэ болон шалгаха тухай», мүн тэрэшэлэн зэбсэгтэ хүсэнүүдэй эгээн ехэ хэмжээниие тогтоохо тухай буу зэбсэг хуряаха тушаа ООН-эй комиссида американска делегациин оруулһан дурадхалые «Буу зэбсэг хуряаха болон атомна зэбсэгые хэрэглэхээ болихо гэһэн проблемэнүүдые шиидхэһэн ябадал гээшэ гэжэ харуулха һанаатай элдэб һэдэлгэнүүдые хэбэ. Американска делегадай иигэжэ баталан хэлээшэнь тон үндэһэгүй байна, тэрэнь юун дээрэһээ харагданаб гэхэдэ, США-гэй дурадхалнууд хадаа атомна зэбсэгыешье хорихо тэнэгүй, буу зэбсэгүүдые болон зэбсэгтэ хүсэнүүдыешье хороохо гэнэгүй.

Буу зэбсэгүүдэй болон зэбсэгтэ хүсэнүүдэй гурбанай нэгэ хубиие хороохо тухай, атомна зэбсэгые үгэ дуугүйгөөр хорихо тухай, мүн тэрэшэлэн иигэжэ хорихо ябадалые бэелүүлхэ хэрэгтэ тон нарин уласхоорондын хиналта тогтоохо тухай буу зэбсэг хуряалгые эрхилхэ ООН-эй комиссиин үзэмжэдэ советскэ делегациин оруулһан дурадхал тушаа США-гэй түлөөлэгшэ арсажа юушье хэлэхэ аргагүй байшоо.

Дүүргэлтэ дээрээ, США-эй түлөөлэгшэ США-гэй, Англиин, Франциин болон бусад зарим оронуудай делегацинуудай оруулһан резолюциин хамтын проектые һайшаан дэмжэбэ. Тэрээн соонь юун гэжэ дурадхаһан байнаб гэхэдэ: буу зэбсэг хуряаха тушаа ООН-эй комисси хадаа өөрынгөө хүдэлмэриие үргэлжэлүүлээд, энэ хүдэлмэриин результадууд тухай элидхэлые 1953 оной сентябриин нэгэнһээ оройтонгүй Генеральна Ассамблейдэ болон Аюулгүйн Соведтэ табиха ёһотой гэһэн США-гэй, Англиин болон Франциин баримталдаг позицинуудай түлөө байдаг комиссиин олонхинь буу зэбсэгүүдые хороохо болон атомна зэбсэг хорихо тухай дурадхалые баталан абалгада эсэргүүсэһэниинь бүгэдэдэ мэдээжэ байгаашье һаань, комиссиин гэшүүдэй хэһэн хүдэлмэриин түлөө тэдэндэ баясхалан хүргэхэ гэжэ резолюциин проект соо бэшэгдэнхэй.

Удаа тээнь Бельгиин, Бразилиин, Турциин болон Норвегиин делегадууд үгэ хэлэхэдээ, буу зэбсэг хуряаха тушаа ООН-эй комиссиин элидхэл тухай Холбоото Штадуудай позициие дэмжээд, резолюциин хамтын проектые һайшааха гэбэ.

КОРЕЙДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, мартын 21. (ТАСС). Үнгэрһэн үдэр Корейскэ Арадай армиин соединенинүүд ба Хитадай арадай һайндуратанай частьнууд бүхы фронтнууд дээрэ американо-английска интервентнүүдтэ болон лисынмановска сэрэгүүдтэ эсэргүү хамгаалгын байлдаануудые хэжэ үргэлжэлөө гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Мартын 20-ной һүни американска самолёдууд Пхеньянай хүн зоной һуудаг кварталнуудые зэрлигээр дахин бомбодобо.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 3 самолёт унагаагаа.

ПХЕНЬЯН, мартын 22. (ТАСС). Үнгэрһэн үдэр Корейскэ Арадай армиин соединенинүүд ба Хитадай арадай һайндуратанай частьнууд американо-английска интервентнүүдтэ, лисынмановска сэрэгүүдтэ эсэргүү хамгаалгын байлдаануудые хэбэ гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Үсэгэлдэр һүни американска авиаци Чхончжиниин амгалан хүнүүдэй һуудаг кварталнуудые дошхон шангаар бомбодоһон ба пулемёдоор буудаһан байна.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ артиллери ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 6 самолёт унагаагаа.

Бирманскэ сэрэгүүд гоминдановска бандануудтай дайлалдана

ЛОНДОН, мартын 21. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Салуэн мүрэнэй дэргэдэ гоминдановска бандануудтай дайлалдажа байгаа бирманскэ сэрэгүүд 14 гоминдановецуудые алаа гэжэ Бирмын сэрэгэй министерствын үсэгэлдэрэй коммюнике соо хэлэгдэнэ.

Бирманскэ сэрэгүүд гоминдановецуудые Монг-Хсуһаа (Салуэн мүрэнэй район) 80 километр холо хүрэтэр намнаба.

Гоминдановецуудта эсэргүү байлдаануудые хэхэ үедэ, элдэб түхэлэй американска олон буу зэбсэгүүд абтаа.

Захагүй үргэн бүхы Советскэ ... дотор угаа ехэ барилга дэлгэрээ ... ветскэ арад гэр байранууд, театр ... культурын ордонгууд, клубууд, ... дионууд, һургуулинуудые барина.

Барилгашадай культурын шэнэ ... дон Магнитогорскдо баригдаа. Х... гын, лекционно ба уншалгын зал... хоёр фойе, уранһайханай самодея... ностиин кружогуудай заняти ... комнатонууд, библиотекэ тус ... соо бии юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: культурын ... дээдэ фойе.

ТАСС-эй фотохрони...

БМАССР-эй чемпионой нэрэзэргэ олохын түлөө... эхэнэрнүүдэй 6-дахи чемпи...

БМАССР-эй чемпионой нэрэ... гэ олохын түлөө шатарай зург... хи чемпионат мартын 22-то ... Удэдэ эхилбэ.

Энэ мүрысөөндэ Воронцова ... чура), Столярова («Байкал»), ... дынеева (Улан-Удэ), Харито... («Байкал»), Бадмацыренова ... оной республикын чемпион), ... биктарова, Николаева, Цыды... (Улан-Удэ), Соболева (Горо... Седуш («Байкал»), Гарм... («Урожай»), Лобсанова (Улан... гэгшэд хабаадалсана.

Түрүүшын уулзалгада респ... кын чемпионка Бадмацыренова ... болеватай (Городок) наадаха ... раа, тэрэниие бэлэхэнээр ... таблицада түрүүшын очко ... Харитонова Цыдыповатай ... наар наадаха зуураа, буруу ... захалаад шүүгдэшоо.

Гармаева Столярова хоёрой ... даһан парти һопирхолтойгоор ... гэрбэ. Эндэ Гармаева үсэд ... тулалдаанай удаа хүбүүдээрээ ... дамараар наадажа шүүгээ. ... партинуудта Седуш Ирдынее... Николаева, Цыбиктаровае шү... байна.

Воронцова ба Лобсанова хо... уулзалга болоогүй.

А. Игуми...

ТОБШО ҺОНИНУУД

☆ **Ангуушанай амжалта.** К... аймагай Ворошиловай нэрэм... колхозой ангуушан Ринчин Ц... дылыков шонын 4 арһа, ү... 19 арһа гүрэпдэ тушаажа, ... нойнгоо даалгабари 210 пр... дүүргэбэ.

☆ **450 кубометр модо** о... һаяхан Хэжэнгын МТС-эй ко... тив «Манай ажал» колхоздо ... кресник хэжэ, барилгын мод... лолсобо. Воскреснигтэ хабаа... һан 70 гаран хүн 2 үдэрэй ту... 450 кубометр модо отолһон ба...

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИП...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства —10-17, пропаганды и переводов—... культуры и быта, промышленности—4-52, мест. информации и писем —11-05. Для междугородных переговоров—16.

Н—00500. Типография Управления по делам полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10...